

**Волинський національний університет ім. Лесі Українки
Історичний факультет**

С.А. Шульга

**Історія стародавньої Греції та Риму.
Тестові завдання та методичні рекомендації
для студентів історичного факультету.**

Луцьк - 2008

УДК 94(37) + 94(38) : 371.214.115
 ББК 63.3(0)321 я 81 + 63.3(0)323 я 81
 Ш 95

*Рекомендовано до друку методичною радою
 Волинського національного університету імені Лесі Українки
 (протокол № від)*

Рецензенти

Колесник В.П., доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн ВНУ ім. Лесі Українки

Шабала Я.М. кандидат історичних наук, доцент кафедри давньої та середньовічної історії України ВНУ ім. Лесі Українки

Ш 95 Шульга С.А. Історія стародавньої Греції та Риму. Тестові завдання та методичні рекомендації для студентів історичного факультету. – Луцьк, 2008. – с. 72.

Тестові завдання розроблені для студентів I курсу історичного факультету денної та заочної форми навчання згідно вимог кредитно – модульної системи і відповідає навчальним планам спеціальності «Історія», «Музейна справа та охорона пам'яток історії та культури», «Документознавство та інформаційна діяльність».

Для студентів та викладачів історичного факультету.

УДК 94(37) + 94(38) : 371.214.115
 ББК 63.3(0)321 я 81 + 63.3(0)323 я 81

З м і с т

1.	Вступ	4
2.	Тестові завдання.....	6

В с т у п

В умовах запровадження нової системи навчання та оцінювання знань студентів головним об'єктом оцінювання стають уміння, навички та результати самостійної творчої діяльності студентів упродовж вивчення певних навчальних тем, а критеріями оцінювання – ступінь оволодіння різними формами роботи.

Тестування є однією із найбільш ефективних форм контролю якості засвоєння студентами навчального матеріалу окремих тем, а також і тем, згрупованих у модулі. Запропоновані тестові завдання стануть у пригоді студентам для самостійного вивчення навчального матеріалу, при підготовці до екзаменів, а також під час проходження педагогічної практики в середніх навчальних закладах.

Пропоновані матеріали розроблені автором з метою оптимізації процесу тематичного, модульного та підсумкового оцінювання знань студентів з курсу «Історія стародавньої Греції та Риму», який входить до навчальної програми спеціальностей «Історія», «Музейна справа та охорона пам'яток історії та культури», «Документознавство та інформаційна діяльність».

Тестові завдання згруповані по темах, поділених на три рівні. Перший рівень спрямований на перевірку або самоперевірку фактологічного матеріалу, знань хронології, просторового уявлення про античну цивілізацію.

Другий рівень містить питання, які допомагають з'ясувати наскільки студент володіє хронологією, понятійним апаратом, знанням джерел, виокремлює події, факти та осіб із грецької та римської історії. Такі завдання орієнтовані на достатнє оволодіння програмовим матеріалом і вимагають від студента вміння застосувати заданий алгоритм дій, аналізуючи матеріал теми, та самостійно викладати його. Третій рівень завдань дає можливість студенту використовувати набуті знання в комплексі, у нестандартних ситуаціях, застосувати навички та вміння аналізу, порівняння, співставлення історичних явищ, подій, осіб.

Варто зазначити, що тестова перевірка знань студентів, як і будь – яка інша форма перевірки набутих знань, не є вичерпною і не виключає застосування інших.

При підготовці до виконання тестових завдань студенти можуть користуватися списком джерел та літератури і методичними рекомендаціями з курсу "Історія стародавньої Греції та Риму", що містяться у робочій навчальній програмі даного курсу.

2. Тестові завдання

Тема 1. Вступ. Епоха “палацових цивілізацій”

1 рівень

1. Коли вперше з’явився термін “античність” і що він означав:
 - 1) у I ст. до н.е.; грецька історія; 2) у V ст. н.е.; греко-римська цивілізація;
 - 3) у V ст. н.е.; римська цивілізація; 4) у добу середньовіччя; стародавня цивілізація; 5) у добу середньовіччя; римська цивілізація.
2. Першою європейською цивілізацією вважається:
 - 1) мікенська цивілізація на Пелопоннесі; 2) мінойська цивілізація на Пелопоннесі; 3) критська цивілізація в Егейському морі; 4) крито-мікенська цивілізація в Егейському морі; 5) мінойська цивілізація в Егейському морі.
3. “Палацові” цивілізації з’явилися у:
 - 1) III – II тис. до н.е. в Егейському морі; 2) II – I тис. до н.е. на Балканському півострові; 3) III – I тис. до н.е. в Егейському морі; 4) III – II тис. до н.е. на балканському півострові та Егейському морі; 5) II – I тис. до н.е. на Балканському півострові та Егейському морі.
4. Із наведеного переліку виберіть центри Мікенської цивілізації:
 - 1) Тірінф; 2) Кносс; 3) Пілос; 4) Като-Закро; 5) Танагра.
5. Розквіт Критської морської держави припадає на:
 - 1) XI – IX ст. до н.е.; 2) III тис. до н.е.; 3) XVIII – XV ст. до н.е.; 4) XIII – XII ст. до н.е.; 5) VIII – VI ст. до н.е.
6. За яким принципом утворено логічний ряд? Кносс, Фест, Пілос, Като-Закро, Мікени – це ...
 - 1) палаци, що знаходилися на Пелопоннесі; 2) поліси, що брали участь у Троянській війні; 3) давньогрецькі держави на Балканах; 4) палаци на острові Крит; 5) палаци, що належали до крито-мікенської цивілізації.
7. Про якого дослідника йде мова в уривку: “Ще не отримавши дозволу турецької влади, (він) фактично розпочав розкопки у 1870 році. Він перекопав величезними траншеями увесь пагорб, віднайшовши сім міст, що змінювали одне одного .. Відкрив ряд кладів, зокрема той, який назвали пізніше “скарбницею Пріама ..”
 - 1) Майкл Вентріс; 2) Генріх Шліман; 3) Артур Еванс; 4) Вільгельм Дерпфельд; 5) К.Блеген.
8. З перелічених осіб виберіть учасників Троянської війни:
 - 1) Агамемнон; 2) Фемістокл; 3) Одисей; 4) Пенелопа; 5) Єлена; 6) Пріам; 7) Ахілл; 8) Геркулес; 9) Телемах; 10) Гектор.
9. Місто Троя називалося і знаходилося:
 - 1) Мікени на Пелопоннесі; 2) Троада на Пелопоннесі; 3) Іліон в Троаді; 4) Іліон в Малій Азії; 5) Троада в Малій Азії.
10. Із наведеного переліку виберіть писемні джерела з історії стародавньої

Греції доби «палацових» цивілізацій:

1) Гесіод “Труди і дні”; 2) Тит Лівій “Історія Міста від заснування Риму”; 3) Гомер “Іліада”; 4) Страбон “Географія”; 5) Плутарх “Паралельні життєписи”.

2 рівень

11. Виберіть найбільш точне визначення поняття “басілей”:

1) цар; 2) правитель общини; вождь, який в мирний час виконує жрецькі та судові функції; 3) державний посадовець; 4) правитель общини; 5) жрець.

12. Як, за словами давньогрецького історика Фукідида, можна назвати добу XVIII – XV ст. до н.е.?

1) доба Міноса; 2) влада аристократії; 3) таласократія; 4) демократія; 5) теократія.

13. Події якого часу описує грецький історик Фукідід: “Мінос раніше за всіх тих, про кого ми знаємо за переказами, створив собі флот, заволодів кращою частиною моря, яке нині називається Егейським, і став правити Кікладськими островами” :

1) XVIII – XV ст. до н.е.; 2) XIII – XII ст. до н.е.; 3) VI – V ст. до н.е.; 4) III – II ст. до н.е.; 5) XX – XIX ст. до н.е.

14. Продовжіть речення: теократія – це ...

1) влада народу; 2) державна система, за якою влада належить духовній Особі; 3) державна система, за якою одна особа володіє політичною та релігійною владою; 4) державна система, за якою влада знаходиться в руках однієї особи; 5) державна система, за якою влада належить групі осіб.

15. Що таке “мегарон” ? :

1) поховальна споруда; 2) палац царя; 3) центральна зала палацу; 4) ритуальний посуд; 5) ритуальний танок.

16. За яким принципом утворено цей логічний ряд: Агамемнон, Одисей, Пенелопа, Гектор – це...

1) історичні особи; 2) герої Троянської війни; 3) герої та боги давніх греків; 4) герої гомеровської поеми; 5) міфологічні особи.

17. За яким принципом утворено цей логічний ряд: теменос, кітімена, кекемена – це ...

1) форми земельної власності доби Мікен; 2) назви соціальних груп доби Мікен; 3) форми земельної власності доби критської цивілізації; 4) назви споруд релігійного призначення; 5) географічні назви.

19. Технологія обробки заліза в Греції з’явилася та вперше використовувалася

1) у другій половині I тис. н.е. дорійцями; 2) у II тис. автохтонами; 3) у III ст. до н.е. дорійцями; 4) у XI – IX ст. до н.е. ахейцями; 5) у XIII ст. до н.е. троянцями.

20. Із наведеного перліку виберіть «палаці» критської цивілізації:

1) Пілос; 2) Мікени; 3) Кносс; 4) Фест; 5) Като-Закро; 5) Орхомени.

3 рівень

21. Виберіть ознаки, що характеризували “палацові” цивілізації:

1) палац-резиденція царя, цар – верховний жрець, натуральний характер

господарства, відсутність зовнішніх зв'язків;

2) палац – резиденція царя; верховний жрець – жінка, натуральний характер

господарства, розвинута зовнішня торгівля;

3) теократія, товарний характер господарства, палац – центр політичного, релігійного та господарського життя, розвинута зовнішня торгівля;

4) теократія, натуральний характер господарства, палац – центр політичного життя, розвинута зовнішня торгівля;

5) палац – центр політичного, релігійного та господарського життя,

теократія, натуральний характер господарства, розвинута зовнішня торгівля.

22. Доповніть речення: Розкопки розпочалися у 1899 р. і продовжувалися 35 років. В результаті було виявлено залишки палацу і пам'ятки цивілізації, яку ...а) ... назвав ...б) .

1) а) Г.Шліман, б) Троя; 2) а) М.Андронікос, б) Егі; 3) а) О.Костюшко – Валуженич, б) Херсонес; 4) а) А.Еванс, б) Крит.

23. Виберіть із наведеного переліку риси, що притаманні мікенській цивілізації:

1) дво-триповерхові «палаці»; 2) кераміка в «морському» стилі; 3) потужні фортифікаційні споруди; 4) значна кількість чиновницького персоналу на чолі з ванакою; 5) наявність великої кількості зброї.

24. Оберіть потрібне: Цивілізація Афін, Фів, Пілоса, Мікен, Орхомен, Іолку належала до ...

1) епохи бронзи; 2) епохи заліза; 3) доби палеоліту; 4) доби «золотого віку»; 5) доби мезоліту.

25. Вставте пропущене: Флот ахейського царяа) відправився ...б) морем До берегів Троади. Саме там, під ...в) і відбувалися вирішальні битви. Їх увіковічнив у своєму творіг) .:

1) а) Еней; б) Тіренське; в) Рим; г) Вергілій «Енеїда»;

2) а) Одісей; б) Егейське; в) Іліон; г) Вергілій «Іліада»;

3) а) Агамемнон; б) Егейське; в) Іліон; г) Гомер «Іліада»;

4) а) Агамемнон; б) Егейське; в) Мікени; г) Гомер «Іліада»;

5) а) Агамемнон; б) Середземне; в) Іліон; г) Гомер «Одісея».

26. Про який період в історії Греції йдеться в уривку: “Ми бачимо, таким чином, в грецькому устрої героїчної епохи ще в повній силі стародавню родову організацію, але, разом з тим, уже і початок підризу її.” (Ф.Енгельс)

1) III – II тис. до н.е.; 2) XI – IX ст. до н.е.; 3) XII ст. до н.е.; 4) IV ст. до н.е.;

5) VIII – VI ст. до н.е.

27. Російський літературний критик у XIX ст. В.Г. Белінський писав про нього: “Його художній геній був плавильним горнилом, через яке груба руда народних перекладів та поетичних пісень, уривків вийшла чистим золотом?” Хто він?

1) Вергілій; 2) Плутарх; 3) Геродот; 4) Гесіод; 5) Гомер.

28. “Гомерівське” питання – це ...

- 1)питання про Гомера;2)питання, поставлене самим Гомером;3)проблема авторства і походження гомерівських поем;4)проблема походження Гомера;5)проблема, поставлена софістом Зоїлом.
29. Яку добу в історії Греції характеризує уривок: “Земля знаходиться у власності сім’ї або рода, а не індивідуума; батько володіє і управляє нею, але не має права її продати. Великі ділянки землі називаються *temenos* (“земля царя”); в дійсності вони належали общині, і кожен може випасати на ній своїх тварин ...”
- 1)крито-микенська доба;2)гомерівська доба;3)елліністичний період; 4)IV – III ст. до н.е.;5)III – II тис. до н.е.
- 30.Троянська війна тривала у ... (а) між ... (б):
- 1)а) XIII – XII ст. до н.е. б) ахейськими царствами і троянцями;
2)а) XV – XIV ст. до н.е. б) троянцями та афінянами;
3)а) XIII – XII ст. до н.е. б) спартанцями та афінянами;
4)а)VI – V ст. до н.е. б) греками і персами;
5)а)VI – V ст. до н.е. б) греками і троянцями.

Тема 2. Велика грецька колонізація

1 рівень

- 1.Велика грецька колонізація – це процес розселення греків, який відбувався у...: 1)XI – IX ст. до н.е.;2)VII – VI ст. до н.е.;3)архаїчну добу;4)елліністичний період;5)V – VI ст.
- 2.Емпорія – це:
- 1)поліс, що розташовувався на березі моря;2)порт, що знаходився у зручній затоці; 3)колонія торговельного характеру;4)колонія;5)колонія землеробського характеру.
- 3.З якими твердженнями ви згодні: Колонія-клерухія – це ...
- 1)поселення, засноване політичними вигнанцям; 2)військове поселення, мешканці якого зберігали громадянство свого полісу; 3)торгівельна факторія; 4)поселення землеробського характеру; 5)апойкія.
- 4.З якими із визначень ви згодні: Ойкіст – це ...
- 1)організатор експедиції, засновник колонії; 2)особа, функції якої полягали в організації війська; 3)посада, пов’язана із судовими функціями; 4)посада, пов’язана із фінансовою діяльністю; 5)член архонтату.
- 5.Виберіть потрібне : Греки називали свої поселення за межами полісів ...
- 1) клерухія; 2) апойкія; 3) колонія; 4) емпорія; 5) поліс.
- 6.Період VIII – VI ст. н.е. називають добою ...
- 1) великих географічних відкриттів; 2) бронзи; 3) Великої грецької колонізації; 4) класичною; 5)Троянської війни.
- 7.Виберіть відповідне поняття : Колонія, заснована у зручній затоці, захищена на моря та суходолу, яка торгувала із місцевим населенням ремісничими виробами, олією, зброєю, називалася...
- 1) апойкія; 2) емпорія; 3) клерухія, ;4) ойкіст;5) поліс.
- 8.В хронологічному порядку найранішим напрямком колонізації був :
- 1) північно – східний; 2) південний; 3) західний.

9. Який із районів колонізації називали Великою Грецією:

- 1) північне узбережжя Чорного моря; 2) західне узбережжя Малої Азії; 3) північне узбережжя Африки; 4) Південну частину Апеннінського півострова; 5) східне узбережжя Піренейського півострова.

10. Найбільш активним напрямком грецької колонізації був:

- 1) північно – східний; 2) південний; 3) західний.

2 рівень

11. За яким принципом складений цей логічний ряд: Пітекуси, Куми, Капуя, Гела, Сіракузи...:

- 1) міста-колонії, що воювали з греками; 2) колонії, засновані греками в західному напрямку; 3) грецькі колонії, що воювали з римлянами; 4) емпорії; 5) колонії, засновані греками у південному напрямку.

12. За яким принципом складений цей логічний ряд: Ольвія, Тіра, Пантікапей, Феодосія ...

- 1) колонії, засновані греками у Північному Причорномор'ї; 2) колонії, засновані грекам у Малій Азії; 3) колонії, засновані римлянами; 4) міста України; 5) міста, засновані скіфами.

13. За яким принципом складений цей логічний ряд: Апойкія, клерухія, емпорія:

- 1) географічні назви; 2) типи міст; 3) типи поселень; 4) типи колоній; 5) соціальні групи.

14. Вставте пропущені назви у текст: “На півночі Круга землі із ... (а) ... моря через протоку ... (б) ... потрапило у ... (в) ... море. А далі вийдемо через ... (г) ... протоку у ... (д) ... море. Там будемо торгувати і шукати родючі землі”.

- А) 1) Чорне море, 2) Егейське море; 3) Іонійське море; 4) Тірренське море; 5) Середземне море.

- Б) 1) Гібралтар, 2) Боспор, 3) Геллеспонт, 4) Стовпи Геракла, 5) Стовпи Мелькарта;

- В) 1) Середземне море, 2) Понт Евксінський, 3) Борисфен, 4) Припонтида; 5) Егейське море;

- Г) 1) Гібралтар, 2) Боспор, 3) Геллеспонт, 4) Стовпи Геракла, 5) Стовпи Мелькарта.

- Д) 1) Середземне море; 2) Понт Евксінський, 3) Припонтида, 4) Борисфен, 5) Егейське море.

15. Вставте пропущені слова у текст:

“Обігнувши Пелопоннес ми увійшли у ... (а) ... море. На півночі від ... (а) ... моря Апенніни омивали хвилі ... (б) ... моря. На півдні Апеннін так багато нових колоній, що ці землі тепер називають ... (в) Західне узбережжя півострова омиває ... (г) ... море. На заході Внутрішнє море з'єднується із Зовнішнім морем протокою ... (д) ...”.

- А) 1) Егейське море, 2) Середземне море, 3) Борисфен, 4) Іонійське море, 5) Тірренське море;

- Б) 1) Тірренське море, 2) Егейське море, 3) Адріатичне море, 4)

Африканське море, 5) Чорне море.

В) 1) Італія, 2) Велика Греція, 3) Африка, 4) Аркадія, 5) Європа;

Г) 1) Тірренське море, 2) Егейське море, 3) Адріатичне море, 4) Африканське море, 5) Чорне море;

Д) 1) Геллеспонт, 2) Гібралтар, 3) Стовпи Геракла, 4) Стовпи Мелькала, 5) Боспор.

16. Про яку колонію йдеться в уривку: “Ще до Перикла цей стратегічний порт став тим, чим назве його Наполеон – ключем до Європи; в третьому столітті до нашої ери Полібій вважає його положення біля моря “найбільш сприятливим для безпеки і процвітання, ніж положення будь-якого іншого із віддалених міст світу. Саме вигнута форма та багатства, принесені рибним промислом, дали місту ще одне ім’я – Золотий Ріг” ?

1) Мілет; 2) Капуя; 3) Ольвія; 4) Пантікапей; 5) Візантій.

17. Про яку колонію, засновану греками, йдеться в уривку: “Мілетяни, намагаючись встановити контроль над Геллеспонтом, на південному березі протоки близько 560 року заснували місто. Тут Геллеспонт перепливали Леандр і Байрон, війська Ксерокса переправилися на понтоному мосту в Європу”.

1) Візантій; 2) Мітілена; 3) Пантікапей; 4) Абідос; 5) Тірінф.

18. Про яку колонію, засновану греками, йдеться в уривку: “В цьому напрямку він став основним грецьким поселенням. Мав аж 12 метрополій. Але ступінь його внутрішньої автономії була різною в залежності від політики держави, на території якої він був заснований. Місто знаходилося в дельті Нілу, а тому мало суто торгівельно-ремісничий характер”.

1) Кірена; 2) Навкратіс; 3) Абідос; 4) Візантій; 5) Капуя.

19. Про яку колонію, засновану греками, йдеться в уривку: “Греки із Халкіді і Еретрії захопили трьохпаллий півострів і дали йому ім’я Халкідіка. До 700 року заснували тут багато міст, які зіграли свою роль в грецькій історії. Серед них – місто-батьківщина Аристотеля, завойоване Філіпом”.

1) Олінф; 2) Потідея; 3) Аканф; 4) Клеони; 5) Стагіра.

20. Із наведеного переліку виберіть ознаки впливу колонізації на грецький світ:

1) активізація торгівлі і переорієнтація шляхів; 2) політичне об’єднання грецьких полісів; 3) занепад сільського господарства; 4) переорієнтація сільськогосподарського виробництва на інтенсивні культури; 5) звільнення рабів; 6) ріст чисельності рабів; 7) прискорення розвитку ремісничого виробництва; 8) послаблення ролі родової знаті в суспільстві; 9) культурний обмін; 10) асиміляція автохтонного населення.

3 рівень

21. Із наведеного переліку виберіть ознаки, що не могли бути наслідками грецької колонізації:

1) активізація торгівлі і переорієнтація шляхів; 2) політичне об’єднання грецьких полісів; 3) занепад сільського господарства; 4) переорієнтація сільського сільськогосподарського виробництва на інтенсивні культури; 5) звільнення рабів; 6) ріст чисельності рабів; 7) прискорення розвитку

- ремісничого виробництва;8) послаблення ролі родової знаті в суспільстві;
9) культурний обмін; 10) асиміляція автохтонного населення.
22. Доповніть речення: “Термін ... (а)... походить від латинського слова соло (живу, населяю, обробляю). Самі греки його використовували для означення іншого слова ... (б)... Місто, яке заснувало (а), носило назву (в)”.
- А) 1) поселення; 2) місто; 3) поліс; 4) порт; 5) колонія;
Б) 1) поліс; 2) апойкія; 3) емпірія; 4) місто; 5) колонія;
В) 1) метрополія; 2) апойкія; 3) поліс; 4) емпорія; 5) колонія;
23. Виберіть правильний варіант : Основними причинами грецької колонізації за теорією Ю.Белоха і П.Гіро були ... і така теорія носить назву...:
- 1) “земельний голод” і необхідність пошуків нових земель - комплексна;
2) “земельний голод” і торгівельний фактор - комплексна;
3) розвиток ремісничого виробництва і встановлення торгівельних зв’язків – торгова; 4) “земельний голод” – аграрна; 5) необхідність встановлення торговельних зв’язків – аграрна.
24. Серед вказаних факторів виберіть ті, що призвели до колонізаційного руху греків:
- 1) родючі землі на Балканському півострові; 2) нестача землі; 3) повільний розвиток продуктивних сил; 4) переселення, “демографічний вибух”;
5) розвиток ремісничого виробництва; 6) обезземелення селянства; 7) розквіт літератури та мистецтва; 8) соціальна боротьба в полісах; 9) війни між полісами; 10) стихійні лиха.
25. Яке із тверджень правильне? Греки не могли активно колонізувати північне узбережжя Африки тому, що ...
- 1) ця територія належала Єгипту; 2) ці землі були колонізовані Карфагеном;
3) цими землями володіли лівійські племена; 4) ці землі були провінціями Риму; 5) ці території завоювали араби.

Тема 3. Організація давньогрецького суспільства у формі поліса. Особливості соціально-економічного розвитку Греції в добу архаїки.

1 рівень

1. Архаїчним періодом в історії давньої Греції є :
- 1) XI – IX ст.. до н.е.; 2) полісний період; 3) III – II ст.. до н.е.;
4) VIII – VI ст.. до н.е.; 5) V – IV ст.. до н.е.
2. Виберіть найбільш точне визначення: “Сінойкізм” – це ...
- 1) об’єднання поселень; 2) об’єднання землеробських общин навколо одного центру; 3) об’єднання громадян; 4) об’єднання поселень навколо міста;
5) військове об’єднання.
3. Виберіть найточніше визначення: агора – це ...
- 1) ринкова площа; 2) центр міста; 3) місце для військових зборів;

- 4) місце для народних зборів, яке в той же час використовувалося як торгова площа; 5) місце для зборів магістратів.
4. Продовжте речення : „Метек – це...”
- 1) повноправний громадянин; 2) неповноправний громадянин; 3) раб;
 - 4) іноземець; 5) негромадянин.
5. Яке визначення найточніше: Метеки – це:
- 1) особа, яка займається ремеслом; 2) особа, яка займається торгівлею;
 - 3) особа, яка має громадянські права; 4) особа, яка не має громадянських прав; 5) особа, яка знаходиться в залежності.
6. Виберіть правильну відповідь: Трапезит – це...
- 1) особа, яка виконує торгівельні операції; 2) особа, яка виконує торгівельні та банківські операції; 3) особа, яка займається ремісничим виробництвом;
 - 4) особа, яка виконує державні функції; 5) представник одного і громадянських станів.
7. Виберіть термін для означення: „Об’єднання землеробських общин навколо одного політичного та релігійного центру називалося ...”
- 1) сисахфія; 2) симахія; 3) апойкія; 4) сінойкізм; 5) симполітія.
8. Доба УІІ – УІ ст. до н.е. – це період :
- 1) дополісний; 2) полісний; 3) класичний; 4) архаїчний; 5) елліністичний.
9. Родові об’єднання в архаїчну добу в Греції позначалися термінами ...:
- 1) роди ; 2) роди, сім’ї; 3) філи, фратрії; 4) триби; 5) племена, роди.
10. Виберіть правильне визначення: ретра – це ...
- 1) акт, договір; 2) усний договір між членами одного колективу; 3) договір між двома державами; 4) договір про мир; 5) писемний договір між членами одного колективу.

2 рівень

11. Продовжте речення: Для архаїчної доби в історії Греції характерно ...
- 1) формування товарних відносин; швидкий розвиток техніки; соціальна диференціація; державна організація у формі поліса;
 - 2) формування товарних відносин; технічне відставання виробництва; соціальна диференціація; державна організація у формі деспотії;
 - 3) натуральний характер господарства; швидкий розвиток техніки; соціальна рівність; державна організація у формі поліса;
 - 4) формування товарних відносин; швидкий розвиток техніки; соціальна рівність; державна організація у формі деспотії;
 - 5) формування товарних відносин; повільний розвиток техніки; соціальна диференціація; державна організація у формі тиранії.
12. Із перелічених історичних осіб виберіть тих, кому історія приписує авторство перших законодавчих актів в давньогрецьких полісах:
- 1) Солон; 2) Фемістокл; 3) Лікурґ; 4) Леонід; 5) Ксеркс; 6) Драконт.
13. Які з перелічених ознак характеризують економічний розвиток архаїчної Греції:
- 1) відділення ремесла від землеробства; 2) спеціалізація ремісничого виробництва; 3) домашнє ремесло; 4) обмін товарами; 5) активна зовнішня

- торгівля;6) натуральне господарство;7) колонізація;8) відсутність великого землеволодіння;9) панування дрібного селянського землеволодіння;
- 10) швидкий розвиток технічних сільськогосподарських культур.
14. Які з наведених галузей ремісничого виробництва остаточно сформувалися в архаїчну добу:
- 1) ткацтво;2) машинобудування;3) металургія;4) керамічне виробництво;
 - 5) кораблебудування;6) ювелірне виробництво;7) металообробка;
 - 8) виноградарство.
15. Які з перелічених форм політичної організації характерні для архаїчної Греції: 1) демократія;2) тиранія;3) деспотія;4) олігархія;5) монархія.
16. Продовжіть речення: Для архаїчної доби в історії Греції не характерно ...
- 1) політична організація у формі монархії; товарне господарство; соціальна рівність;2) політична організація у формі деспотії; товарне господарство; соціальна диференціація;3) політична організація у формі поліса; товарне господарство; соціальна диференціація;4) політична організація у формі олігархії; товарне господарство; соціальна диференціація; 5) політична організація у формі деспотії; натуральне господарство; соціальна рівність;
17. Визначальною ознакою соціальної будови давньогрецького полісу є:
- 1) поділ на бідних та багатих;2) майнова диференціація;3) статева диференціація;4) поділ на громадян та негромадян; 5) поділ на вільних та невільних.
18. Хто із античних авторів і в якій праці написав: “Населення полісу повинно бути доступним для огляду, так само доступною для огляду повинна бути і його територія ...”
- 1) Платон “Держава”;2) Аристотель “Політика”;3) Аристотель “Афінська політія”;4) Геродот “Історія”;5) Фукидід “Історія”.
19. Доповніть речення: “Матеріальною основою давньогрецького полісу була антична форма власності, що виступала у своєрідній формі - ...”
- 1) державна і общинна;2) державна і приватна;3) приватна і особиста;
 - 4) колективна і особиста;5) общинна і особиста.
20. Доповніть речення: “Право отримувати земельну ділянку в межах полісу мали ...”
- 1) тільки чоловіки; 2) чоловіки і жінки; 3) усі мешканці полісу;
 - 4) тільки чоловіки – громадяни полісу; 5) громадяни.

3 рівень

21. Із наведеного переліку виберіть ознаки впливу колонізації на грецький світ:
- 1) активізація торгівлі і переорієнтація шляхів;2) політичне об’єднання грецьких полісів;3) занепад сільського господарства;4) переорієнтація сільськогосподарського виробництва на інтенсивні культури;
 - 5) звільнення рабів;6) ріст чисельності рабів;7) прискорення розвитку ремісничого виробництва;8) послаблення ролі родової знаті в суспільстві;

- 9) культурний обмін; 10) асиміляція автохтонного населення.
22. Доповнімо речення: “Не мали права отримувати земельну ділянку в межах полісу ...”
- 1) землероб – геомор; 2) ремісник – метек; 3) ремісник – громадянин; 4) метек; 5) торговець – метек.
23. Вставте пропущене: „В ... а) повнотою громадянських прав володіли тільки... б). Вони володіли рівними ... в), які гарантували їм громадянський статус. А їх соціальне об’єднання – община рівних – була засобом підтримання соціального миру.”
- А) 1) Афіни; 2) Коринф; 3) Мегари; 4) Спарта; 5) Фіви.
 - Б) 1) спартіати; 2) метеки; 3) громадяни; 4) ілоти; 5) гомеї.
 - В) 1) права; 2) клери; 3) клерухії; 4) колонії; 5) голос.
24. Доповніть речення: “В давньогрецькому полісі політичними правами не користувалися ...”
- 1) метеки; 2) чоловіки; 3) громадяни; 4) жінки; 5) раби.
25. За яким принципом складений цей логічний ряд: “Філа, фратрія, дем”.
- 1) соціальні групи давньогрецького полісу; 2) територіальні одиниці полісу;
 - 3) підрозділи родової організації давньогрецького суспільства;
 - 4) адміністративно-територіальні округи; 5) держави.
26. Хто із античних авторів одним із перших і в якій праці визначив типологію давньогрецького полісу і виділив як тип полісів монархію, аристократію, олігархію, демократію, політію:
- 1) Аристотель “Політика”; 2) Аристотель “Афінська політія”;
 - 3) Платон “Держава”; 4) Платон “Закони”; 5) Фулідід “Історія”.
27. Про кого і яку країну йде мова в уривку: „Вони поділялися на три вікові групи: неповнолітні (до 30 років), мужі (від 30 до 60 років), старці (від 60 років). Займалися лише військовою справою. Земельні клери знаходилися у їх спадковому користуванні.”
- 1) ілоти, Спарта; 2) спартіати, Спарта; 3) афіняни, Афіни; 4) метеки, Афіни; 5) періеки, Спарта.
28. Доповніть речення: “Не мали права отримувати земельну ділянку в межах полісу ...” .
- 1) чоловіки; 2) мешканці – негромадяни; 3) жінки – громадянки;
 - 4) жінки – негромадянки; 5) негромадяни.
29. Із наведеного переліку виберіть явища, що призвели до формування особливих рис суспільно-політичного устрою Спарти :
- 1) переселення дорійців; 2) греко-перські війни; 3) Мессенські війни; 4) Лікургове законодавство; 5) природні умови; 6) внутрішня колонізація; 7) закони Солона; 8) Пелопоннеська війна; 9) вплив Персії; 10) асиміляція ахейців.
30. Доповніть речення: “В давньогрецькому полісі політичними правами користувалися”
- 1) усі громадяни; 2) усі мешканці; 3) громадяни – чоловіки; 4) громадяни – жінки; 5) чоловіки і жінки.

Тема 4. Пелопоннес у VIII – VI ст. до н.е.

1 рівень

1. Хто із перелічених античних авторів і в яких працях подають відомості про стародавню Спарту ?
 - 1) Ксенофонт, „Лакедемонська політія”; 2) Тіртеї, поезії; 3) Тіт Лівій „Історія Міста від заснування Риму”; 4) Ксенофонт „Анабасис”; 5) Платон „Закони”.
2. Продовжте речення: „З іменем Лікурґа пов’язують ... ”
 - 1) проведення реформ на Пелопоннесі; 2) кодифікацію права в Спарті; 3) кодифікацію права в Аттіці; 4) проведення військових реформ в Аттіці; 5) проведення політичних реформ в Спарті.
3. Дорійці – це ...
 - 1) корінні племена Аттіки; 2) автохтонне населення середньої Греції; 3) автохтонне населення Лакедедону; 4) завойовники Лакедедону; 5) населення Спарти.
4. Коли і яким полісом був створений Пелопоннеський союз ?
 - 1) 594 р. до н.е. Афіни; 2) 505 р. до н.е. Спарта; 3) 505 р. до н.е. Коринф; 4) 478 р. до н.е. Афіни; 5) 478 р. до н.е. Спарта.
5. Про який давньогрецький поліс йде мова в уривку: “На південь від Аргоса, подалі від моря піднімаються вершини Парнонського хребта. Вони прекрасні, але ще більше милує його річка Еврот, що тече між ними і високим та похмурым Тайгетським хребтом на заході. В цій сейсмонезпечній долині розташувалося місто...”
 - 1) Коринф; 2) Мессенія; 3) Мегари; 4) Ахайя; 5) Спарта.
6. Дайте правильну відповідь: „Герусія – це ...”
 - 1) народні збори в Спарті; 2) рада старійшин в Афінах; 3) орган виконавчої влади в Коринфі; 4) рада старійшин в Спарті; 5) військова одиниця в Греції.
7. Із наведеного переліку виберіть терміни, що стосуються соціального устрою Спартанського полісу:
 - 1) метеки; 2) періеки; 3) „община рівних”; 4) криптії; 5) спартіати; 6) ефори; 7) агела; 8) сиситії; 9) ілоти; 10) метекійон.
8. Виберіть найбільш правильне визначення: „Ілоти – це ...”
 - 1) залежне населення Греції; 2) вільне населення Спарти; 3) залежне населення Пелопоннесу; 4) вільне населення Афіни; 5) залежне населення Спарти.
9. Із наведеного переліку виберіть терміни, що стосуються політичного устрою Спартанського полісу:
 - 1) ефорат; 2) еклесія; 3) апела; 4) ареопаг; 5) герусія; 6) сиситії; 7) агела; 8) спартіати; 9) криптії; 10) синедріон.
10. Виберіть найбільш правильне визначення: „Періеки – це ...”

1) залежне населення Греції; 2) вільне населення Спарти; 3) залежне населення Пелопоннесу; 4) вільне населення Афін; 5) залежне населення Спарти.

2 рівень

11. Про який давньогрецький поліс йде мова в уривку: „В епоху свого розквіту він являв собою союз п'яти поселень, які в сукупності нараховували близько семидесяти тисяч мешканців. Сьогодні це поселення в чотири тисячі душ, і мало що залишилося в скромному місцевому музеї від міста, яке колись підкорило і загубило усю Грецію”
- 1) Коринф; 2) Спарта; 3) Афіни; 4) Фіви; 5) Македонія.
12. Із наведеного переліку виберіть явища, що не стосуються історії Спарти:
- 1) зовнішня колонізація; 2) переселення дорійців; 3) внутрішня колонізація; 4) реформи Лікурга; 5) реформи Клісфена; 6) Мессенські війни; 7) криптії; 8) метеки; 9) „община рівних”; 10) сисахфія.
13. Продовжте речення: „Спартанський міф” – це...”
- 1) міф про історію Спарти; 2) історична традиція, що ідеалізує суспільство Спарти; 3) історична традиція, що ідеалізує систему спартанського виховання; 4) історична традиція, що ідеалізує суспільно-політичний та економічний устрій Спарти; 5) історична традиція, що ідеалізує політичний устрій Спарти.
14. За яким принципом утворено цей логічний ряд : „Спартіати, ілоти, переіки...”
- 1) мешканці Пелопоннесу; 2) громадяни Пелопоннесу; 3) мешканці Спартанського полісу; 4) громадяни Спарти; 5) громадяни Афін.
15. Продовжте речення: „Найчисельнішою і наймогутнішою симахією в Греції на початку греко-перських воєн була...”
- 1) Делоська симахія; 2) Афінський союз; 3) Пелопоннеський союз; 4) Делоський союз; 5) Халкідська ліга.
16. Про кого йде мова в уривку: „Ті, що живуть навколо” займали проміжне становище і були особисто вільним населенням. Займалися торгівлею та ремеслом, сплачували податки і були військовозобов'язаними, однак не могли брати участі в управлінні полісом...”
- 1) гопліти; 2) громадяни; 3) переіки; 4) спартіати; 5) метеки.
17. За яким принципом складений цей логічний ряд: „Апела, герусія, ефорат...”
- 1) соціальні групи; 2) військові об'єднання; 3) органи виконавчої влади; 4) органи судової влади; 5) органи державної влади.
18. Виберіть найточніше визначення: „Ефорат – це ...”
- 1) наглядачі за спартіатами; 2) наглядачі за виконанням спартанських законів; 3) контролюючий орган в Спарті; 4) контрольно-адміністративний орган в Спартанському полісі; 5) законодавчий орган в Спарті.
19. Із наведеного переліку виберіть імена спартанських полководців:
- 1) Фемістокл; 2) Леонід; 3) Епамінонд; 4) Лісандр; 5) Мардоній; 6) Павсаній; 7) Мільтіад; 8) Алквіад; 9) Еврібіад; 10) Кімон.
20. Виберіть найточніше визначення: „Община рівних” – це ...”

1)соціальне об'єднання мешканців Спарти;2) соціальне об'єднання спартіатів;3) військова одиниця;4) народні збори;5)воєнно-політичне об'єднання спартіатів.

3 рівень

- 21.Виберіть необхідне і доповніть речення: „Для ...а) були обов'язковими спільні трапези воїнів - ...б), як ознака рівності усіх. Кожний виділяв для цього рівну кількість продуктів.”
- А)1)громадяни;2) спартіати;3) ілоти;4)афіняни;5)періеки.
Б) 1)криптії;2)симпосії;3)агела;4)сиситії;5)сисахфія.
- 22.Продовжте речення: „Лікурговий лад стародавньої Спарти характеризується...”
- 1)принципом рівності;2)майновою диференціацією;3)суворою регламентацією суспільного та особистого життя ;4)свободою економічної діяльності;5)особистою свободою і незалежністю;6)залежністю політичних прав від виконання військового обов'язку;7)демократичними свободами;8)тиранією;9)пануванням класичного рабства;10) пануванням патріархальних форм рабства.
- 23.Про яку державу йде мова в уривку: „Єдиним гуманітарним предметом, навчання якому сприяла держава, була музика. Хлопчиків навчали грі на кіфарі і флейті, а також і хоровому співу, що відповідало духові патріотизму і виховувало почуття єдності із товаришами по зброї. ”
- 1) Рим;2)Афіни;3)Спарта;4)Персія;5)Коринф.
- 24.Про кого йде мова в уривку : „Він міг одружитися, обробляти землю на свій розсуд і своїм реманентом при умові, що регулярно надсилатиме орендну плату, встановлену урядом. Він був прикріплений до землі, не міг залишити місце проживання, однак власник цієї землі не міг продати ні його, ні цієї ділянки землі...”
- 1) ілот;2)гопліт;3)спартіат;4)раб;5)метек.
- 25.Із наведеного переліку виберіть явища, що призвели до формування особливих рис суспільно-політичного устрою Спарти :
- 1)переселення дорійців;2) греко-перські війни;3)Мессенські війни;4)Лікургове законодавство;5) природні умови;6)внутрішня колонізація; 7)закони Солона;8)Пелопоннеська війна;9) вплив Персії;10)асиміляція ахейців.
- 26.Вставте пропущене : „В ...а) повнотою громадянських прав володіли тільки...б). Вони володіли рівними ...в), які гарантували їм громадянський статус. А їх соціальне об'єднання – община рівних – була засобом підтримання соціального миру.”
- А) 1)Афіни;2)Коринф;3)Мегари;4)Спарта;5)Фіви.
Б) 1)спартіати;2)метеки;3)громадяни;4)ілоти;5)гомеї.
В) 1)права;2)клери;3)клерухії;4)колонії;5)голос.
- 27.Продовжте речення: „Для так званого „Лікургового ладу” стародавньої Спарти не характерно...”
- 1)принципом рівності;2)майновою диференціацією;3)суворою регламентацією суспільного та особистого життя ;4)свободою економічної

діяльності;5)особистою свободою і незалежністю;6)залежністю політичних прав від виконання військового обов'язку;7)демократичними свободами;8)тиранією;9)пануванням класичного рабства;10) пануванням патріархальних форм рабства.

28.В праці „Закони” Платон так охарактеризував вирішення проблеми особистості в цій державі: „Ніхто і ніколи не може залишатися без начальника – ні чоловік, ні жінка. Ні в серйозних заняттях, ні у грі ніхто не повинен привчати себе до дій на власний розсуд...Нехай людська душа набуде навичок абсолютно не вміти робити щось окремо від інших...”

Назвіть державу і відповідь обґрунтуйте .

29.Про яку державу йдеться : „...Небажані іноземці виганялися за межі держави. За свідченнями Плутарха джерела зберегли перелік кількох професій, носії яких були небажаними і піддавалися ксенеласії(„вигнання чужинців”). Це були переважно ремісники, які виробляли предмети розкоші ...” ?

Відповідь обґрунтуйте.

30.Про кого і яку країну йде мова в уривку : „Вони поділялися на три вікові групи: неповнолітні (до 30 років), мужі (від 30 до 60 років), старці (від 60 років).Займалися лише військовою справою. Земельні клери знаходилися у їх спадковому користуванні.”

1) ілоти, Спарта;2) спартіати, Спарта;3)афіняни, Афіни;4)метеки, Афіни; 5)періеки, Спарта.

Тема 5. Політична історія Греції V ст. до н.е.

1 рівень

1.Із наведеного переліку виберіть античні твори, що містять свідчення про греко-перські війни:

1)Ксенофонт “Грецька історія”; 2)Аристотель “Афінська політія”; 3)Геродот “Історія”;4)Плутарх “Паралельні життєписи”; 5)Фуکیدід “Історія”; 6)Есхіл “Перси”; 7)Діодор “Історична бібліотека”; 8) Полібій “Загальна історія”; 9)Гесіод “Труди і дні”; 10)Тіт Лівій “Римська історія”.

2.Коли відбулася битва при о. Саламін ?

1) 500 р. до н.е.2)492 р. до н.е.3)480 р. до н.е.4)479 р. до н.е.5)449 р. до н.е.

3.Хто із названих полководців очолив перший похід персів в Балканську Грецію ? 1)Мільтіад;2)Мардоній;3)Мнесікл;4)Мірон;5)Епамінонд.

4.Продовжте речення: „Канал, що перетинав півострів Халкідіка для зручної переправи військ у 480 р. до н.е. називався...”

1)Істмінський канал;2)Боспор;3)канал Ксеркса;4)„Довгі стіни”;5)Геллеспонт.

5.Із наведеного переліку виберіть битви, в яких брав участь Есхіл:

1)Марафонська битва;2)битва при м. Мікале;3)Саламінська битва;4)битва при Еврімедонті;5)битва при Платеях.

6.Виберіть визначення: Форос – це ...

1)маяк на північному узбережжі Африки;2)податок членів Афінського

Морського союзу;3)острів, де зберігалася союзна скарбниця;4)назва давньогрецького полісу;5)літургія.

7.Перший Афінський морський союз – це ...

1)симахія ;2) симполітія;3)ліга;4)амфіктіонія;5)колегія.

8.Із наведеного переліку виберіть грецьких полководців-учасників греко-перських воєн:

1)Мардоній;2)Мільтіад;3)Архідам;4)Фемістокл;5)Павсаній;6) Ксеркс;
7)Алківіад;8)Датіс;9)Леонід.

9.Опис якої битви греко-перських воєн міститься в трагедії давньогрецького автора Есхіла „Перси” ?

1)при Мікале;2)Марафонської;3)при Фермопілах;4)при Саламіні;5) при Платеях.

10.Греко-перські війни завершилися укладанням ...

1)Нікієвого миру;2)перемир'я;3)Калієвого миру;4)”царського”миру;
5)Анталкідового миру.

2 рівень

11.За яким принципом побудований цей логічний ряд: Геродот “Історія”, Фукідід “Історія”, Діодор “Історична бібліотека”, Есхіл “Перси” – це ...

1)історичні твори; 2)літературні твори; 3)античні твори, що описують історію Греції; 4)античні твори, що описують греко-перські війни; 5)твори, що описують римську історію; 6)античні твори природничого характеру.

12.Перший Афінський морський союз – це ...

1)симахія ;2) симполітія;3)ліга;4)амфіктонія;5)колегія.

13.Про кого йде мова в уривку: “У 512 р. він переправився через Боспор, вдерся до Скіфії, і, рухаючись на північ, підкорив Фракію і Македонію.

Він повернувся у царство, що об'єднало Персію, Афганістан, Північну Індію, Туркестан, Месопотамію, північну Аравію, Єгипет, Кіпр, Палестину, Сирію, Малу Азію, Східну Егеїду, Фракію і Македонію.”

1)Дарій I; 2)Дарій III; 3)Ксеркс; 4)Артаксеркс; 5)Александр Македонський.

14.Про яку подію розповідає уривок? Де і коли вона відбулася?: “Перська армія переправилася через Геллеспонт і почала завойовувати північне узбережжя Егейського моря. Біля мису флот персів потрапив у бурю і майже увесь затонув. Армія змушена була повернутися.”

1)перший похід персів у Грецію, буря біля мису Афон, 492 р. до н.е.;
2)перший похід персів у Грецію, буря біля мису Артемісій, 490 р. до н.е.;
3)другий похід персів у Грецію, буря біля мису Афон, 480 р. до н.е.;
4) похід Ксеркса у Грецію, буря біля мису Артемісій, 492 р. до н.е.

15.Про яку подію розповідає уривок? Де і коли вона відбулася? “Зменшивши щільність рядів у центрі, він розтягнув фалангу так, щоб фланги впиралися у сусідні пагорби, що створювало захист від оточення і атаки з тилу. Щоб не дати вступити у бій лучникам персів, він наказав гоп літам останні сто метрів до супротивника бігти.”

1)битва при Платеях, 479 р. до н.е.;2)битва під Каннами, 216 р. до н.е.;
3)битва під Фермопілами, 480 р. до н.е.; 4)битва при Марафоні, 490 р. до н.е.; 5)битва при Марафоні, 480 р. до н.е.

16. Битва при Марафоні була виграна (... а), під керівництвом (...б...) у (...в...) році до н.е.?
 а) 1) греками; 2) персами; 3) римлянами; 4) карфагенянами; 5) єгиптянами.
 б) 1) Ксеркса; 2) Артаксеркса; 3) Мільтіада; 4) Павсанія; 5) Фемістокла.
 в) 1) 492 р.; 2) 490 р.; 3) 480 р.; 4) 479 р.; 5) 449 р.
17. Про яку історичну особу йде мова в уривку: “Його передбачливість та енергія підготували і здійснили перемогу при Саламіні. Ще у 493 р. він задумав і почав будівництво нової гавані в Піреї; пізніше переконав афінян відмовитися від прибутків срібних копалень у Лавріоні”?
 1) Перикл; 2) Фемістокл; 3) Павсаній; 4) Мардоній; 5) Мільтіад.
18. За яким принципом складений цей логічний ряд? Марафон, Фермопіли, Платеї – це ...
 1) давньогрецькі поліси; 2) поліси Середньої Греції; 3) поліси, що брали участь в греко-перських війнах; 4) місця битв греко-перських воєн; 5) місця, де отримали перемогу греки.
19. За яким принципом складений цей логічний ряд: Мільтіад, Леонід, Фемістокл, Павсаній ...
 1) античні автори; 2) грецькі полководці; 3) римські полководці; 4) грецькі політичні діячі; 5) перські полководці.
20. Про яке військо і яку подію йде мова в уривку: “Протягом чотирьох років він збирав військо і матеріали із усіх провінцій свого царства. І коли його військо пило воду, пересихали цілі ріки”?
 1) армія Александра Македонського, східний похід; 2) армія Ксеркса, похід в Балканську Грецію; 3) армія Мардонія, похід в Балканську Грецію; 4) похід Філіпа в Грецію; 5) армія спартанців, похід до Фермопіл.

3 рівень

21. Про яку подію йде мова? Де і коли вона відбувалася? “Греки потерпіли поразку біля Бичачих Воріт. Деякі греки не тільки видали Ксерксу таємницю існування обхідної дороги, але і провели через гори його загін”:
 1) битва при Платеях, 479 р.; 2) битва при Гавгамелах, 331 р. до н.е.;
 3) битва при Мікале, 479 р.; 4) битва при Фермопілах, 480 р. до н.е.; 5) битва при Марафоні, 490 р. до н.е.
22. Із наведеного переліку виберіть події, що відбувалися у 480 р. до н.е.:
 1) греко-перська війна; 2) перший похід персів в Балканську Грецію; 3) похід Ксеркса; 4) битва при Марафоні; 5) битва при Фермопілах; 6) битва при Платеях; 7) битва при Саламіні; 8) зруйнування персами Мілета; 9) Калліїв мир; 10) Нікіїв мир.
23. З якою із подій греко-перських воєн пов’язують імена Мардонія і Павсанія? Коли вона відбулася ? :
 1) битва при Фермопілах, 480 р. до н.е.; 2) битва при Марафоні, 490 р. до н.е.; 3) битва при о. Саламіні, 480 р. до н.е.; 4) битва при Платеях, 479 р. до н.е.; 5) битва при м. Мікале, 479 р. до н.е.
24. Про яку подію йде мова? Де і коли вона відбулася? “В той самий день, що і битва під Платеями, грецька ескадра зіткнулася із грецькою флотилією.

Перський флот був знищений, іонійські міста звільнені з-під влади Персії, а контроль над Геллеспонтом і Боспором був завойований греками так само, як і у війні із Троєю сімсот років назад”.

1) битва при Мікале; 2) перший похід персів в Балканську Грецію; 3) похід Ксеркса; 4) битва при Марафоні; 5) битва при Фермопілах; 6) битва при Платеях; 7) битва при Саламіні; 8) зруйнування персами Мілета; 9) Калліїв мир; 10) Нікіїв мир.

25. Поставте в хронологічній послідовності події, що відбулися під час греко-перських воєн :

1) утворення Делоської симахії; 2) Марафонська битва; 3) битва при Фермопілах; 4) Калієвий мир; 5) битва при о. Саламін.

26. За яким принципом складений цей логічний ряд : м. Артемісій, о. Саламін, м. Мікале ...?

1) місця заснування колоній; 2) грецькі поліси; 3) місця морських битв; 4) місця сухопутних битв; 5) метрополії Балканської Греції.

27. Про яку подію йде мова в уривку ? Де і коли вона відбулася ? : „Ксеркс велично сидів на золотому троні у підніжжя гори Емалей на узбережжі Аттики, спостерігаючи за битвою. Найкраща тактика і морське мистецтво еллінів поряд із сумятицею думок і надмірною кількістю перських кораблів вирішили справу на користь греків...”

1) битва при о. Саламін, 480 р. до н.е.; 2) битва при Фермопілах, 480 р. до н.е.; 3) битва при м. Артемісії, 480 р. до н.е.; 4) битва при м. Мікале, 479 р. до н.е.; 5) битва при Еврімедонті, 459 р. до н.е.

28. Продовжте речення: „Члени Першого Афінського морського союзу мали право...”

1) самостійно проводити внутрішню політику; 2) вступати в економічні стосунки; 3) виходити із союзу; 4) вести самостійну зовнішню політику; 5) відмовитися від сплати форосу.

29. Виберіть риси, що не були притаманні Пелопоннеській лізі:

1) незначна кількість членів ліги; 2) суворий контроль гегемона ліги за внутрішнім життям її членів; 3) сплата союзного податку; 4) загальносоюзний орган; 5) зовнішньополітична самостійність членів ліги.

30. Із наведеного переліку виберіть події, що не відбувалися у 480 р. до н.е.:

1) греко-перська війна; 2) перший похід персів в Балканську Грецію; 3) похід Ксеркса; 4) битва при Марафоні; 5) битва при Фермопілах; 6) битва при Платеях; 7) битва при Саламіні; 8) зруйнування персами Мілета; 9) Калліїв мир; 10) Нікіїв мир.

31. Продовжте речення: „В ході греко-перських воєн стратегічна ініціатива перейшла до греків після...”

1) битви при Фермопілах, 480 р. до н.е.; 2) битви при Марафоні, 490 р. до н.е.; 3) битви при о. Саламіні, 480 р. до н.е.; 4) битви при Платеях, 479 р. до н.е.; 5) битви при м. Мікале, 479 р. до н.е.

32. Про який епізод греко-перських воєн йде мова у Плутарха : „Леонід загинув. Ксеркс оволодів сухопутними проходами. Пропливаючи уздовж берегів Евбеї Фемістокл наказав робити помітними літерами написи на

скелях, що знаходилися біля корабельних стоянок. Це були звернення до іонійців...”

- 1)похід греків до Геллеспонту;2)похід греків навколо о.Евбеї;3)похід афінського флоту навколо Пелопоннесу;4)похід греків до Халкідікі;
- 5)Сицилійська експедиція афінян.

33.Про яку історичну постать американський історик Віл Дюрант писав:

„Саме він визначив хід грецької історії, переконавши афінян в тому, що дорога до панування лежить не по землі, а по морю, і залежить не стільки від війни, скільки від торгівлі. Він вів переговори з Персією, його надихала могутність афінського флоту, а Артаксеркс I зробив його своїм радником...”

- 1) Кімон;2)Фемістокл;3)Арістид;4)Ксенофонт;5)Мардоній.

Тема 6. Особливості соціально-економічної структури грецьких полісів у V – IV ст. до н.е. “Золотий вік” афінської демократії.

1 рівень

1.Класична доба в історії давньої Греції датується:

- 1)VIII – VI ст. до н.е., 2) III – II тис. до н.е., 3) III – II ст. до н.е., 4) V – перша половина IV ст. до н.е., 5) V – перша половина III ст. до н.е.

2.Із наведеного переліку виберіть ті твори античних авторів, які містять відомості про добу класики в історії стародавньої Греції:

- 1)“Історія” Геродот;2)“Історія” Ксенофонт, 3)“Політика” Аристотель;
- 4)“Про архітектуру” Вітрувій,5)“Держава” Платон,6)“Паралельні життєписи” Плутарх;7)“Загальна історія” Полібій;8)“Про землеробство” Катон Старший;9) „Опис Елади” Павсаній;10) „Закони”Платон.

3.Емпорій – це:

- 1)ремісничя майстерня,2)корабель торговельного характеру,
- 3)агрономічна культура,4)місце, відведене для розвантаження кораблів в порту,5)місце для торгових операцій.

4.Трапезит – це...

- 1)особа, яка виконує торговельні операції,2)особа, яка виконує торговельні та банківські операції;3)особа, яка займається ремісничим виробництвом,
- 4)особа, яка виконує державні функції;5)представник одного із громадянських станів.

5.Державні обов’язки в Афінському полісі, що виконувалися заможними громадянами, називалися....

- 1)податки;2) літургія;3)сисахфія;4)метакійон;5)теорикон.

6.Державні обов’язки в Афінському полісі, що виконувалися заможними негромадянами, називалися....

- 1)податки;2) літургія;3)сисахфія;4)метакійон;5)теорикон.

7. Коли було запроваджено „закон про чисте громадянство” в Афінському полісі? 1) 500 р. до н.е.; 2) 431 р. до н.е.; 3) 478 р. до н.е.; 4) 451 р. до н.е.; 5) 429 р. до н.е.
8. Виберіть найточніше визначення: Метеки – це:
1) особа, яка займається ремеслом; 2) особа, яка займається торгівлею;
3) особа, яка має громадянські права; 4) особа, яка не має громадянських прав; 5) особа, яка знаходиться в залежності.
9. Виберіть найточніше визначення: “Афінська архе – це ...”
1) Делоська симахія; 2) Афінська держава, до складу якої входили союзники;
3) Афінський поліс; 4) Пелопоннеський союз; 5) Афінська федеративна держава.
10. Із наведеного переліку виберіть назви військових конфліктів, що відбувалися в добу класики:
1) Пунічні війни; 2) Пелопоннеська війна; 3) експедиція греків в Єгипет; 4) Мессенські війни; 5) війни з Мітрідатом.
11. Серед подій виберіть ті, що стали приводом до початку Пелопоннеської війни:
1) мала Пелопоннеська війна; 2) конфлікт між Кернірою і Коринфом з-за Енідамна; 3) війна з Сіракузами; 4) напад Афін на Мегару; 5) конфлікт між Афінами і Коринфом з-за Потідеї.
12. Серед названих політиків виберіть учасників Пелопоннеської війни:
1) Фемістокл; 2) Алквіад; 3) Перикл; 4) Мільтіад; 5) Архівам; 6) Нікій; 7) Клеон;
8) Леонід; 9) Цезар; 10) Лісандр.
13. Із наведеного переліку виберіть назви періодів Пелопоннеської війни:
1) Архідамова війна; 2) морська експедиція навколо Пелопоннесу;
3) похід 480 р. до н.е.; 4) Сицилійська експедиція; 5) Декелейська війна.
14. Із наведеного переліку виберіть терміни, якими позначалися літургії в давній Афінах:
1) сікофант; 2) емпорій; 3) хорегія; 4) метойкіон; 5) теорикон; 6) тріерархія;
7) хейротонія; 8) ісономія; 9) остракізм; 10) ейсфора.
15. Яку реформу і хто її запровадив в Афінському полісі, що в історії античності за значенням порівнюється із реформами римського царя Сервія Тулія?
1) Перикл, 451 р. до н.е.; 2) Лікурґ, VIII ст. до н.е.; 3) Драконт, 621 р. до н.е.; 4) Солон, 594 р. до н.е.; 5) Філіп II, 359 р. до н.е.

2 рівень

16. Із наведеного переліку виберіть риси, притаманні становищу метеків в Афінському полісі:
1) особиста свобода; 2) економічна та особиста залежність; 3) відсутність громадянських прав; 4) повнота політичних прав; 5) заборона володіння нерухомим майном; 6) свобода підприємницької діяльності; 7) повнота громадянських прав; 8) особиста залежність; 9) сплата податку; 10) виконання літургій.
17. Із наведеного переліку виберіть термін, яким позначається спосіб відкритого голосування шляхом підняття рук:

- 1)остракізм;2)хейротонія;3)симполітія;4)псефісма;5)хорегія.
- 18.Із наведеного переліку виберіть товари, які імпортувалися у грецькі поліси
1)папірус,2)виноград,3)деревина,4)зерно;5)слоновакістка,6)бавовна,7)
залізо;8)срібло,9)мармур,10)оливкова олія.
- 19.Із наведеного переліку виберіть товари, які експортувалися грецькими
полісами:
1)папірус,2)виноград,3)деревина,4)зерно;5)слоновакістка,6)бавовна,7)залізо
;
8)срібло,9)мармур,10)оливкова олія.
- 20.Із наведеного переліку виберіть терміни, які відповідають рівню економіці
Греції V ст. до н.е.:
1)полікультурність,2)“середземноморська тріада”,3)трапезит,4)автаркія,
5)емпорій, 6) спеціалізація,7)навклер,8)хейротонія;9)теократія;10)автомат.
- 21.Із наведеного переліку виберіть терміни, що стосуються військової справи
греків :
1)маніпула;2)саріса;3)пелтаст;4)“ворон”;5)гопліт;6)фаланга;7)легіон;
8)комбінований стрій;9)реформи Епамінонда;10)центуріатна реформа.
- 22.Доповніть речення: “Надзвичайний військовий податок, запроваджений в
Афінському полісі у другій половині V ст. до н.е. називався”:
1)форос;2)метойкійон;3)хорегія;4)ейсфора;5)номос.
- 23.Із наведеного переліку виберіть причини, що призвели до Пелопоннеської
війни: 1)боротьба за сфери економічного впливу;2)територіальні претензії;
3)боротьба за ринки збуту, перш за все в західному напрямку,
4)суперництво із персами у Понті Евксінському,5)боротьба за впливи на
поліси, що зберігали незалежність.
- 24.Про яку подію оповідає Фулідід: “Афіняни з “Саламінії” якийсь час
шукали Алквіада та його супутників, але, не знайшовши їх ніде,
відпливли додому. відтоді Алквіад став уже вигнанцем і скоро
переправився в Пелопоннес”:
1)похід навколо Пелопоннесу;2)Сицилійська
експедиція;3)Архідамова війна;4)Декелейська війна;5)похід до Халкідіки.
- 25.Про яку подію йде мова у Фулідіда: “ ... Якщо хто відпаде від царя, нехай
буде він ворогом лакедемонян з їх союзниками, якщо хто відпаде від
лакедемонян з їх союзниками, то так само нехай буде він ворогом царя ...”:
1)союз між Пелопоннеським та афінським союзами;2)угода між членами
Пелопоннеського союзу;3)угода між перським царем і Пелопоннеським
Союзом;4)угода між Афінським союзом і перським царем;5)угода між
членами Афінського союзу.
- 26.Із наведеного переліку виберіть той варіант, який відповідає соціальній
структурі Афінського полісу класичної доби:
1)евпатриди, геамори, деміурги;2)евпатриди, геомори, деміурги, раби,
3)вільні, трапезити, селяни;4)громадяни, метеки, раби,
5)громадяни, метеки, вільні.
- 27.В народних зборах Афін могли брати участь ... :
1)громадяни полісу;2)громадяни чоловічої статі;3)мешканці полісу,

- 4) громадяни чоловічої статі, що досягли 20 років; 5) громадяни, що досягли 20 років.
28. Яким терміном позначалася допомога бідним громадянам Афін для відвідування громадських заходів ?
1) літургія; 2) теорикон; 3) зевгіт; 4) теократія; 5) таласократія.
29. Про кого йде мова в уривку: “Друг і соратник Перікла, прославлений скульптор. Звинувачений у блюзнірстві, був ув’язнений і помер у в’язниці”.
1) Мірон; 2) Гіпподам; 3) Поліклет; 4) Мнесікл; 5) Фідій.
30. Який період в історії афінської держави характеризує Фулідід: “На словах це була демократія, а насправді правління однієї людини”:
1) 500–449 рр. до н.е.; 2) 431–404 рр. до н.е.; 3) 149–146 рр. до н.е.,
4) 324–323 рр. до н.е.; 5) 443–429 рр. до н.е.

3 рівень

31. Із наведеного переліку виберіть риси, притаманні економіці класичної доби в історії Греції:
1) рабська праця спрямована на створення товару; 2) патріархальне рабство; 3) переважаюча чисельність рабів-греків; 4) сільське господарство не відділене від ремесла; 5) регіональна спеціалізація сільського господарства; 6) натуральний характер господарства; 7) прискорений розвиток торгівлі; 8) виділення економічних центрів; 9) формування нових торговельних шляхів; 10) розвиток внутрішнього ринку.
32. Із наведеного переліку виберіть риси не притаманні економіці класичної доби в Греції:
1) автаркія; 2) спеціалізація сільського господарства та ремесла; 3) розвиток внутрішньої торгівлі; 4) виділення економічних центрів; 5) перенесення центрів торгівлі в материкову Грецію; 6) провідна роль в торгівлі належить Малій Азії; 7) полі культурний характер господарства; 8) механізація сільського господарства; 9) провідна роль належить “середземноморській тріаді”; 10) розвиток фінансової системи.
33. Із наведеного переліку виберіть риси притаманні розвитку сільського господарства в добу класики в Греції:
1) “середземноморська тріада”; 2) вирощування цитрусових; 3) механізація сільського господарства; 4) основні культури – зернові; 5) полікультурне господарство; 6) імпорт зерна; 7) регіональна спеціалізація сільського господарства; 8) зростання товарності сільського господарства; 9) натуральний характер; 10) агротехніка на рівні VIII – VI ст. до н.е.
34. Доповніть речення: “Рада п’ятсот щорічно поповнювалася ...”:
1) із мешканців полісу; 2) з громадян полісу; 3) із громадян полісу, що досягли 30 років; 4) із мешканців полісу, що досягли 30 років; 5) із громадян чоловічої статі, що досягли 30 років.
35. Доповніть речення: “Рада п’ятсот, геліея обиралася щорічно шляхом ...”
1) хейротонії; 2) жеребкування; 3) остракізму; 4) синойкізму; 5) за допомогою голоса.
36. Про кого йдеться в уривку: “Переважно це люди із професією: купці,

фабриканти, управляючі, торгівці, ремісники, художники, які мандрували світом, знайшли в Афінах економічну свободу, можливості та стимули, що є для них набагато більшою цінністю, ніж право голосу”:

1) громадяни Афін; 2) метеки; 3) періеки; 4) трапезити; 5) сікофанти.

37. Про який законодавчий акт йде мова в уривку: “Вперше в Афінах з’явилася реальна можливість малозабезпеченим громадянам займатися політичною діяльністю. Антидемократична опозиція вважала, що це розбещує народ і накладає зайвий тягар на скарбницю”:

1) закон про “чисте” громадянство; 2) оплата служби державних осіб; 3) теорикон; 4) хорегія; 5) хейротонія.

38. Про яке явище йде мова в уривку: “Мешканці їх зберігали афінське громадянство, землю отримували у володіння. Вони були своєрідними військовими форпостами Афінського полісу і захищали його зовнішньополітичні інтереси, що пом’якшували соціальну ситуацію”:

1) колонії; 2) емпорії; 3) клерухії; 4) апойкії; 5) метрополії.

39. Про якого політичного діяча йде мова в уривку: “він вів за собою народ переконаннями і настановами ... то стримуючи його самовпевненість, то в разі духовного занепаду, втішаючи і підбадьорюючи ... Його сила протягом тридцяти років була оплотом державного ладу ...”:

1) Солон; 2) Август; 3) Пісістрат; 4) Перикл; 5) Філіп II.

40. Про якого політичного діяча йде мова в уривку: “Сміливий і рішучий у галузі внутрішньополітичній, він був стриманим і обережним у відносинах із іншими державами. При ньому до союзу приєдналися ряд нових полісів, посилювався вплив афінян на внутрішнє життя союзників”:

1) Перикл; 2) Солон; 3) Фемістокл; 4) Алквіад; 5) Пісістрат.

41. Про яку історичну особу йде мова в уривку: “Вона приймала гостей, серед яких були видатні особи Афін і Греції – Сократ, Анаксагор, Фідій, Гіпподам. Вирізнялася красномовністю, тверезістю суджень, глибиною знань. Деякі чоловіки самі приводили своїх жінок в її будинок, щоб послухати її думки про безправне та принизливе становище жінки. Вона не була афінянкою, а її шлюб з Періклом не визнавався”:

1) Сапфо; 2) Клеопатра; 3) Октавія; 4) Астазія; 5) Артемісія.

42. Про який орган державної влади Афін йде мова: “Основною функцією цього органу було видання законів та псефісм, вибори посадових осіб і військових посадовців. Обговорювалися фінансові, військові та інші питання, зокрема і зовнішньополітичні”:

1) апела; 2) еклесія; 3) буле; 4) гелієм; 5) ареопаг.

43. Із наведеного переліку виберіть риси, що характеризували Афінську архе:

1) сплата форосу; 2) самостійна зовнішня політика; 3) вирішення союзних та внутрішніх справ союзників афінську гелею та еклесію; 4) союзний флот і сухопутна армія; 5) союзна скарбниця; 6) фінансова та внутрішньополітична незалежність; 7) утримання афінських гарнізонів, чиновників; 8) військовий тиск на союзників з боку Афін; 9) забезпечення Афінами союзників зерном, 10) захист економічних та політичних інтересів союзників.

44. Кому, на вашу думку, належать слова: “Наш державний лад не копіює

чужих закладів, ми самі швидше служили зразком для деяких ...

Називається цей лад демократичним, тому що спитається не на меншість, а на більшість ... Закони наші дають рівноправність усім ...”:

1)Фуکیدід;2)Ксенофонт;3)Геродот;4)Аристотель;5)Полібій.

45.Кому, на Вашу думку, належать слова: “Що стосується державного устрою афінян, то, якщо вони обрали свій теперішній лад, я не схвалюю його з тієї причини, що вибравши собі його, вони тим самим вибрали такий порядок, щоб простому народу жилося краще, ніж благородним. Ось за це то я і не схвалюю його”:

1)Фуکیدід;2)Геродот;3)Аристотель;4)Псевдоксенофонт;5)Аристотель.

46.Із наведеного переліку виберіть риси, притаманні Пелопоннеській лізі:

1)переважаючий аграрний тип економіки;2)виникла у V ст. до н.е.;
3)до складу входили переважно поліси Південного Пелопоннесу;4)до складу входили острівні поліси Егеїди;5)існував загальносоюзний орган,
6)члени ліги сплачували форос;7)фінанси склалися з добровільних внесків і пожертв;8)гегемон – Спарта;9)основна військова сила – сухопутне військо;10)основна військова сила – кіннота.

47.Про які події і коли вони відбувалися йде мова у Фуکیدіда: “... І тоді стало помирати набагато більше людей. В місті не було інших захворювань, а усі переходили в цю. Проти цієї хвороби не допомагали ніякі ліки.

Надзвичайна заразність її була причиною навальної смертності. ... Я знаю, адже сам страждаю від цієї хвороби”:

1)чума, Архідамова війна,2)холера, Декелейська війна;
3)малярія,Архідамова війна;4)сибірська язва, Пелопоннеська війна,
5)чума, греко-перські війни.

48.Умови якого мирного договору наводить у своєму творі Плутарх: “міста-суперники не тільки оголосили про закінчення війни, але уклали союз на сорок років, а Афіни зобов’язалися прийти на допомогу Спарті в разі повстання ілотів ...”:

1)Каллієвий мир;2)мирна угода між перським царем і Спартою;3)Нікієвий мир;4)мирна угода між Спартою і Афінами (404 р.); 5)мирна угода між Римом та Карфагеном.

Тема 7. Культура стародавньої Греції класичної доби

1 рівень

1.Серед історичних осіб давньої Греції виберіть імена філософів:

1)Демокріт,2)Пісістрат,3)Аристотель,4)Платон,5)Сократ,6)Ціцерон,
7)Софокл,8)Геракліт,9)Конфуцій,10)Філіп.

2.Продовжіть речення: “Особа, яка вела діалог із хором і декламувала міф про Адоніса в грецькому театрі називалася ...”:

1)хорегом,2)корифеєм,3)титаном,4)героєм,5)Діонісом.

3.Який давньогрецький автор і в якій скульптурі вперше зобразив так

званий “людський канон”:

- 1) Мірон “Дискобол”, 2) Поліклет “Доріфор”, 3) Фідій “Дискобол”, 4) Пракситель “Відпочиваючий Гермес”; 5) Лісіп “Апоксиомен”.
4. Із наведеного переліку виберіть комедії, які належать Арістофану:
 - 1) Прометей прикутий”; 2) “Медея”; 3) “Перси”; 4) “Оси”; 5) “Вершники”, 6) “Антигона”, 7) “Лісістрата”, 8) “Хмари”, 9) “Жаби”, 10) “Прометей звільнений”.
5. Продовжіть речення: “Гімни богу Діонісу – це”?
 - 1) епініни, 2) дифірамби, 3) ліріни, 4) етопея, 5) оди.
6. Із наведеного переліку виберіть терміни, що мають відношення до давньогрецького театру:
 - 1) сцена, 2) хор, 3) трапезит, 4) дифірамб, 5) орхейстра, 6) ергастерія, 7) корифей, 8) кінік, 9) кетурина, 10) трагедія.
7. Із наведеного переліку архітектурних стилів виберіть давньогрецькі:
 - 1) барокко, 2) дорійський, 3) композитний, 4) коринфський, 5) іонійський.
8. Із наведеного переліку архітектурних пам’яток виберіть ті, автором яких був Фідій:
 - 1) Дискобол, 2) рельєф Парфенона, 3) Доріфор, 4) Зевс-Олімпієць, 5) Афіна-Промахос.
9. Музичний театр, споруджений на Акрополі за ініціативою Перікла, називається:
 - 1) Парфенон, 2) Ерехтейон, 3) Одеон, 4) Храм Ніки, 5) Тесейон.
10. Із наведеного переліку виберіть споруди, які були зведені на Афінському Акрополі:
 - 1) Арехтейон, 2) Колізей, 3) храм Ніки, 4) Пантеон, 5) Тесейон, 6) Мавзолей, 7) Одеон, 8) Парфенон, 9) Пропілеї, 10) піноптека.

2 рівень

11. До якого типу храмів належав центральний храм Афінського Акрополя Парфенон?
 - 1) діптер, 2) периптер, 3) псевдопериптер, 4) моноптер, 5) простиць.
12. Продовжіть речення: “Каріатиди – це ...”
 - 1) статуї жінок, 2) статуя, 3) колона, 4) колона у вигляді фігури дівчини, 5) колона у вигляді фігури юнака.
13. Храм Парфеном, побудований на Акрополі в Афінах є зразком якого ордеру?
 - 1) класичного, 2) дорійського, 3) іонійського, 4) композиційного, 5) коринфського.
14. Храм Ерехтейон на Афінському Акрополі є зразком якого архітектурного ордеру?
 - 1) класичного, 2) дорійського, 3) іонійського, 4) композиційного, 5) коринфського.
15. Стародавні греки використали каріатиди замість колон при будівництві якого афінського храму?
 - 1) Парфенон, 2) Одеон, 3) храм Ніки Аптерос, 4) Пропілеї, 5) Ерехтейон.
16. Перше скульптурне зображення людського тіла в русі належить ?

- 1) Мірону, 2) Поліклету, 3) Скопасу, 4) Праксителю, 5) Фідію.
17. Із наведеного переліку виберіть імена скульпторів стародавньої Греції V ст. до н.е.:
- 1) Мірон, 2) Лісіпп, 3) Скопас, 4) Фідій, 5) Поліклет.
18. Із наведеного переліку виберіть імена скульпторів стародавньої Греції IV ст. до н.е.:
- 1) Мірон, 2) Лісіпп, 3) Скопас, 4) Пракситель, 5) Поліклет.
19. Як називається матеріал для письма, виготовлений з козячих та овечих шкір?
- 1) осейтран, 2) папірус, 3) літера, 4) дифтера, 5) бібліопола.
20. За яким принципом складений цей логічний ряд: Фідій, Мірон, Поліклет...
- 1) скульптори Греції, 2) скульптори Греції V ст. до н.е., 3) скульптори Риму, 4) скульптори Греції IV ст. до н.е., 5) архітектори Греції.

3 рівень

21. Виберіть правильне визначення терміну “хризоелефантинна техніка”.
- 1) скульптурна техніка з використанням цінних порід дерев,
2) скульптурна техніка із застосуванням мармуру,
3) скульптурна техніка із застосуванням золота,
4) скульптурна техніка із застосуванням золота і слонової кістки,
5) скульптурна техніка із застосуванням дерева і золота.
22. Про кого йде мова в уривку: “У 499 р. у 26 років він створив свою першу п’єсу, у 490 р. він і двоє його братів билися при Марафоні, у 480 р. він воював при Артемісії і Саламіні. Він написав 70 драм, з яких до нас дійшло тільки сім”:
- 1) Софокл, 2) Есхіл, 3) Евріпід, 4) Сімонід, 5) Арістофан.
23. Хто із грецьких скульпторів стародавньої Греції був другом і придворним скульптором Олександра Великого та на питання про своїх вчителів відповідав: „Природа і “Доріфор” Поліклета”.
- 1) Лісіпп, 2) Скопас, 3) Поліклет, 4) Мірон, 5) Фідій.
24. Із наведеного переліку виберіть зайве:
- 1) клепсідра, 2) піфос, 3) годинник, 4) будильник, 5) гномон, 6) амфора,
7) секундомір, 8) біг-бен, 9) кратер, 10) гідрія.
25. Як в стародавній Греції у VI ст. до н.е. називалася світилиця-лікарні, де хворі могли знайти допомогу?
- 1) енокіймесіс, 2) емпоріон, 3) періанти, 4) асклупійони, 5) проедрії.
26. Про кого із давньогрецьких вчених йде мова в уривку: “Він – автор праць з філології, математики, астрономії, географії. Цей александійський математик зробив спробу суто науковим методом обґрунтувати довжину кола землі, що змогли точніше зробити тільки вчені XVII ст. Йому належить докладний опис карти світу і її виготовлення” ?
- 1) Ератосфен, 2) Арістотель, 3) Піфей, 4) Птолемей, 5) Страбон.
27. Продовжіть речення: “Фон на цих малюнках суцільно покривався блискучим чорним лаком, а фігури не замальовувалися – залишилися природнього червоного кольору випаленої глини. Такий тип розпису називався ...”

- 1)орнаменталізуючий, 2)енкаустика,3)червонофігурний,4)чорнофігурний, 5)маєвтика.
- 28.Вставте пропущене :”Пергаментний лист складався навпіл. Такий лист називався...а).Це були різного роду акти, постанови тощо, або документи, що засвідчували становище певної особи. Після того ...а) можливо було скласти ще раз удвічі, в такому разі отримували зручний ...б). Кілька таких ...б) складали окрему книгу - ...в).”
- а) 1)кодекс, 2)тетрадь,3)диплом;
б) 1)кодекс, 2) тетрадь,3)диплом;
в) 1)кодекс, 2) тетрадь,3)диплом.
- 29.За яким принципом складений цей логічний ряд: Афіна Промахос, Афіна Парфенос, Зевс-Олімпієць...
- 1)скульптури, які знаходилися на Акрополі;
2)скульптури, що виготовлені у хризоелефантинній техніці;
3)скульптури Мірона;
4)скульптури Фідія;
5)скульптури Поліклета.
- 30.Про кого йде мова в уривку: “Друг і соратник Перікла, прославлений скульптор.Звинувачений у блюзнірстві, був ув’язнений і помер у в’язниці”.
- 1)Мірон;2)Гіпподам;3)Поліклет;4)Мнесікл;5)Фідій.

Тема 8. Піднесення Македонії та встановлення македонської гегемонії в Греції. Держава Олександра Македонського. Елліністичні держави.

1 рівень

- 1.Із наведеного переліку виберіть авторів історичних творів, що відображають добу Олександра III Македонського:
- 1)Гесіод;2)Плутарх;3)Солон;4)Каллісфен;5)Адріан.
- 2.Де і в якому році відбулася битва, яку про Лікурґ сказав, що «тут разом із тілами загиблих греків була захоронена і свобода Греції»:
- 1)478 р. до н.е. при Саламіні;2)338 р. до н.е. при Херонеї;3) 490 р. до н.е. при Марафоні; 4) 216 р. до н.е. при Каннах;5) 334 р.до н.е. при Граніку.
- 3.Продовжте речення : «Коринфський конгрес грецьких полісів відбувся ...»
- 1)478 р. до н.е.;2)337 р. до н.е.;3)594 р. до н.е.;4)509 р. до н.е.;5)323 р.до н.е.
- 4.Комбінований військовий стрій в стародавній Греції вперше був використаний в армії ...
- 1) Олександром III;2) Філіпом II;3)Дарієм III;4)Епамінондом;5)Мардонієм.
- 5.Продовжте речення: ”Саріса – це...”
- 1)податок ;2) земельний наділ;3) спис;4)колонія;5)обладунки.

- 6.Продовжте речення: „Гетайрами називали...”
- 1)військові загони;2) громадяни полісу;3)важка піхота;4) важка кіннота;5)залежне населення.
- 7.В якому році і звідки розпочався похід Олександра проти персів ?
- 1) 334 р. до н.е., Афіни;2) 334 р. до н.е., Пелла;3) 332 р. до н.е., Гранік;
 - 4) 331 р. до н.е., Пелла;5) 323 р. до н.е., Вавілон.
- 8.Індійський похід Олександра відбувся ...
- 1) 334-323 рр. до н.е.;2)327-325 рр. до н.е.;3)480 р. до н.е.4) 459 р. до н.е.
- 9.Із наведеного переліку виберіть терміни, що не позначали державні посади в царстві Птолемеїв:
- 1)стратег, 2)діадох,3)економ,4)консул,5)архонт,6)діойкет,7)магістрат,
 - 8)номарх,9)геліаст,10)лаой.
- 10.Хто із античних авторів описав військову історію походу Олександра в роботі, що складалася із 7 книг, і індійський його похід в роботі «Індія»?
- 1)Плутарх;2) Арістотель;3)Тіт Лівій;4)Арріан; 5) Птолемей.

2 рівень

- 10.Про яку державу йде мова в уривку: “ ... Розміщена на північ від Фесалії і півострова Халкідіка. Зараз більша її частина є складовою частиною сучасної Греції. На заході вона межувала з Іллірією, на сході – Фракією...”?
- 1)Греція, 2)Македонія,3)Епір,4)Атіка,5)Халкідська ліга.
- 11.Продовжте речення: “За часів цього царя Македонія переживала епоху розвитку та державної централізації. Фукідід писав, що він зробив для країни більше, ніж вісім попередніх царів, разом узятих”
- 1)Олександр I;2)Філіп II;3)Пердікка III;4)Архелай;5)Олександр III.
- 12.Подумайте і пригадайте, чиї військові перетворення македонський цар Філіп II поклав в основу своєї воєнної реформи:
- 1)Перікла, 2)Фемістокла,3)Дарія I,4)Леоніда,5)Епамінонда.
- 13.Продовжте речення: “Адміністративна реформа Філіпа II дозволила вперше створити в Македонії систему...”
- 1)централізованої монархії;2)олігархії,3)абсолютної монархії;4)тиранії;
 - 5)демократії.
- 14.Вперше в історії античних держав був створений так званий комбінований стрій військ...:
- 1)в Афінах Фемістоклом;2)в Перській державі Дарієм I;3)в Спарті царем Леонідом; 4)у Фівах Епамінондом;5)в Македонії Філіпом II.
- 15.На чолі антимакедонської партії в Афінах стояв політичний діяч, який виступав із промовами, спрямованими проти Філіпа II:
- 1)Демосфен;2)Демокріт;3)Сократ;4)Есхіл;5)Евбул.
- 16.В якій битві і в якому році Олександр, майбутній цар Македонії, брав участь в якості командувача лівого флангу македонського війська:
- 1)при Креніді, 356 р. до н.е.;2)при Граніку, 334 р. до н.е.;3)при Олінфі, 348 р. до н.е.;4)при Херонеї, 338 р. до н.е.;5)при Гавгамелах, 331 р. до н.е..
- 17.Умови якого мирного договору перераховані в уривку: “Забороняються міжполісні війни, переділи землі та відміна боргів, а також будь-яка зміна

державного ладу. Філіп проголошувався гегемоном еллінів”:

- 1) 449 р. до н.е.. Філократів мир;
- 2) 421 р. до н.е.. Нікіїв мир,
- 3) 338 р. до н.е. Коринфський мир;
- 4) 387 р. до н.е. Царський мир,
- 5) 387 р. до н.е. Анталкідів мир.

18. Риси якої історичної особи подаються в уривку: “Перебуваючи у Фівах він увібрав трошки культури і велику кількість військових ідей. У нього були усі риси добродетелі, окрім тих, що створює цивілізація. Він мав сильне тіло і волю, був атлетичним і статним, він нагадував великого звіра, який намагався на разі бути афінським джентльменом. Він був хоробрим воїном і хитрим дипломатом” (Віл Дюрант «Жизнь Греции») ?

- 1) Демосфен;
- 2) Олександр III;
- 3) Епамінонд;
- 4) Філіп;
- 5) Пірр.

19. Про яку битву в історії античності йде мова в уривку і в якому році вона відбулася: “... Була терміново зібрана армія. Спарта допомогти відмовилася, Фіви відправили свій священний загін битися пліч-о-пліч з афінцями і усі триста бійців залишилися на полі битви. Поразка греків вразила усю Елладу і мала значні наслідки. Переможець – Філіп був великодушним: віднявши свободу він подарував грекам єдність”:

- 1) при Граніку, 334 р. до н.е.;
- 2) при Херонеї, 338 р. до н.е.;
- 3) при Іссі, 331 р. до н.е.;
- 4) при Фермопілах 338 р. до н.е.;
- 5) при Кавдинській ущелині, 337 р. до н.е.

20. Про яку історичну особу йде мова в уривку: “Він завзято вчився, однак був обтяжений державною відповідальністю дуже рано, тому розум його не встиг досягнути ясності. З часом він досягнув би ясності розуму Цезаря або тонкої розсудливості Наполеона. Царська влада досталася йому у двадцять років і з тих пір він поринув у турботу про політику і війну”:

- 1) Філіп,
- 2) Олександр,
- 3) Цезар,
- 4) Август,
- 5) Ксеркс.

3 рівень

21. Про кого з історичних осіб йде мова в уривку: “Ми знаємо від сучасників, що він був дуже гарним чоловіком, з виразними рисами обличчя, м’якими блакитними очима та пишним рудуватим волоссям. За його допомогою в Європі з’явився звичай голити бороду, оскільки за неї особливо зручно хапатися ворогові. Можливо, саме це скромне досягнення й стало найбільшим його внеском в історію”.

- 1) Олександр III,
- 2) Філіп II,
- 3) Гай Юлій Цезар,
- 4) Помпей,
- 5) Октавіан Август.

22. Про яке запровадження Олександра йде мова в уривку: “Македонські офіцери не розуміли політики Олександра. Він проникся грецьким духом достатньо, щоб здобути незалежність думки; вони вважали принизливим класти земні поклони при його наближенні”:

- 1) проскінеза,
- 2) проскенія,
- 3) ісономія,
- 4) псефізма,
- 5) поліклера.

23. Виберіть вірний варіант хронологічного ланцюга:

- 1) Гранік, 334 р. до н.е.; Гавгамелли, 333 р. до н.е.; Ісса, 331 р. до н.е.; похід в Індію, 327 – 325 рр. до н.е.; смерть Олександра, 323 р. до н.е.;
- 2) Гавгамелли, 334 р. до н.е.; Гранік, 333 р. до н.е.; Ісса, 331 р. до н.е.; похід в Індію, 327 – 325 рр. до н.е.; смерть Олександра, 323 р. до н.е.;
- 3) Гранік, 332 р. до н.е.; Ісса, 331 р. до н.е.; Гавгамелли, 330 р. до н.е.; похід

- в Індію, 327 – 325 рр. до н.е.; смерть Олександра, 323 р. до н.е.
- 4) Гранік, 334 р. до н.е.; Ісса, 333 р. до н.е.; Гавгамелли, 331 р. до н.е.; похід в Індію, 327 – 325 рр. до н.е.; смерть Олександра, 323 р. до н.е.
- 5) Ісса, 334 р. до н.е.; Гранік, 333 р. до н.е.; Гавгамелли, 331 р. до н.е.; похід в Індію, 325 – 323 рр. до н.е.; смерть Олександра, 323 р. до н.е.
24. Виберіть вірний варіант пропущеного тексту: “У (а)..... році після завоювання Середньої Азії ... (б)... спрямував свої війська до могутньої річки ... (в)... . Похід був складним, а опір місцевих царів жорстоким. Отримавши кілька перемог над місцевими царями у ... (г)... році (б).... віддав наказ про повернення. Армія під командуванням ... (б) ... йшла суходолом, а частина її поверталася на кораблях, якими керував ... (д) Так завершився останній його похід”.
- 1) а) 327 р., б) Цезар, в) Рубікон, г) 44 р., д) Помпей;
- 2) а) 327 р., б) Олександр, в) Інд, г) 325 р., д) Неарх;
- 3) а) 334, б) Олександр, в) Ганг, г) 333 р., д) Фільта;
- 4) а) 327 р., б) Дарій III, в) Інд, г) 325 р., д) Неарх;
- 5) а) 327 р., б) Олександр, в) Гранік, г) 325 р., д) Селевк.
25. Із наведеного виберіть правильний варіант переліку характерних рис елліністичної доби:
- 1) панування натурального господарства, інтенсивний розвиток торгівлі та грошових відносин, збереження патріархального рабства, поширення на Сході рис античного полісу, загострення соціальних протиріч, взаємодія грецької та східної культур,
- 2) інтенсивний розвиток торгівлі та грошових відносин, тенденція до витіснення натурального господарства, панування патріархального рабства, нівелювання етнічних розбіжностей, взаємодія грецької та східної культур, ускладнення соціальної структури;
- 3) уповільнений розвиток торгівлі та відсутність грошових відносин, тенденція до витіснення натурального господарства, поширення на Сході класичного рабства, нівелювання етнічних розбіжностей, взаємодія грецької та східної культур, однорідність соціальної структури;
- 4) інтенсивний розвиток торгівлі та грошових відносин, тенденція до витіснення натурального господарства, поширення на Сході класичного рабства, нівелювання етнічних розбіжностей, взаємодія грецької та східної культур, однорідність соціальної структури.
- 5) інтенсивний розвиток торгівлі і грошових відносин, тенденція до витіснення натурального господарства, поширення на Сході класичного рабства, нівелювання етнічних розбіжностей, взаємодія грецької та східної культур, ускладнення соціальної структури.
26. Із наведеного переліку виберіть риси, притаманні політичній та соціально-економічній структурі держави Селевкідів:
- 1) грецькі міста-поліси, 2) абсолютна влада царя, 3) темократична система, 4) автономія окремих адміністративних одиниць, 5) сувора система адміністративного підпорядкування, 6) різнорівневий стан економіки, 7) активна зовнішня політика, 8) слабка армія, 9) натуральний податок,

- 10) грошовий податок.
27. Із наведеного переліку виберіть риси, притаманні елліністичній культурі:
 1) синкретизм, 2) переважання гуманітарних напрямів, 3) переважання технічних дисциплін та природно-математичних наук, 4) відокремлення науки від філософії, 5) індивідуалізм, 6) зростання ролі релігії в суспільно-політичному житті країни, 7) спад релігійності населення, 8) християнство, 9) еволюція громадянського колективу як соціальної основи культурного розвитку, 10) космополітизм.
28. Із наведеного переліку виберіть географічні регіони елліністичного світу:
 1) Єгипет; 2) Близький схід; 3) Індія; 4) Середня Азія; 5) Середній Схід; 6) Греція і Македонія; 7) Велика Греція і Причорномор'я; 8) Апенінський півострів; 9) Закавказзя.
29. Вставте пропущене: „Великий полководець ...а) був другом і одним із найближчих діадохів ...б). Керував побудовою флоту на Гідаспі, а пізніше керував цим флотом в якості ...в). Після смерті ...а) описав події з ним пов'язані у праці...г).”
 А) 1) Птолемей; 2) Неарх; 3) Селевк.
 Б) 1) Олександр; 2) Пірр; 3) Дарій.
 В) 1) діадох; 2) наварх; 3) епігон.
 Г) 1) „Плавання вздовж берегів Індії ”; 2) „Анабасис ” ; 3) „Похід Олександра”.
30. Праця давньоримського історика є першою спробою подати образ Олександра Македонського як політичного, військового діяча, як людини із складним і багатоплановим характером, жерстокого тирана і героя, повний протиріччя і загадок. Як називається цей твір і хто його автор? Оберіть потрібне:
 1) Ефемеріди; 2) Курцій Руф „Історія Олександра Македонського”; 3) Діодор Сицилійський „Історична бібліотека”; 4) Помпей Трог „Історія Філіпа”; 5) Флавій Арріан „Анабасис Олександра”.

Тема 9. Ранній Рим (УІІІ-УІ ст. до н.е.).

Римське суспільство У-ІІІ ст. до н.е.

1 рівень

1. Продовжте речення: „ Царський період в історії Рима датується...”
 1) УІІІ-УІ ст. до н.е.; 2) УІІ-У ст. до н.е.; 3) ІІ тис. до н.е.; 4) УІ-У ст. до н.е.
 5) ІІ-І ст. до н.е.
2. Продовжте речення: ”За легендарною традицією Рим був заснований ...”
 1) 594 р. до н.е.; 2) 500 р. до н.е.; 3) 753 р. до н.е.; 4) 509 р. до н.е.; 5) 14 р. н.е.
3. В якому із античних творів подається легенда про заснування Риму:
 1) „Перси”; 2) „Заколот Катіліни”; 3) „Життя дванадцяти Цезарів”;
 4) „Енеїда”; 5) „Прометей прикутий”.
4. Із наведеного переліку виберіть імена давньоримських царів:
 1) Еней; 2) Нума Помпіль; 3) Рем; 4) Тарквіній Гордий; 5) Сервій Тулій;

- 6)Клісфен; 7)Тарквіній Древній;8)Ромул;9)Сципіон Африканський;
10) Гай Марій.
- 5.Вкажіть, коли із Риму був вигнаний останній цар ?
1)510 р. до н.е.;2)753 р. до н.е.3)594 р. до н.е.4) 216 р. до н.е.;5)44 р. до н.е.
- 6.Продовжте речення : „ Союзи чоловіків, за якими формувалося військо в царському Римі називалися... ”
1)триби; 2)фратрії; 3)курії; 4)центурії; 5)класи.
- 7.Реформа політичного, адміністративного, соціального, військового характеру, проведена в Римі у 578-535 рр. до н.е. , приписувалася :
1)Тарквінію Древньому; 2)Тарквінію Гордому; 3)Сервію Тулію;
4)Ромулу;5)Тулу Гостілію.
- 8.Як називалися масові виходи плебеїв з Риму з метою тиску на патриціїв?
1)концесії;2)сецесії;3)герусія;4)центурія;5)муніципія.
- 9.Дайте визначення : ”Коміції –це ...”
1) військова одиниця; 2)релігійний обряд; 3)збори солдатів;4)народні збори; 5)соціальна група.
- 10.Дайте визначення :„Закони XII таблиць” – це...”
1)перший кодифікований законодавчий акт Риму;2)закон Сервія Тулія ;
3) релігійні установи; 4)закони, що регулювали сімейні відносини;5)закони, що регулювали економічні відносини.
- 11.Виберіть найточніше визначення : „Плебеї – це ...”
1)громадяни Риму, що потрапили у клієнтелу патрона; 2) вільне населення Риму, що стояло поза родовою організацією; 3) залежне населення Риму;
4)вільне населення Риму, що стояло поза родовою організацією і не володіло громадянськими правами;
5) залежні від патриціїв клієнтиКоли в Римі була запроваджена
- 12.Коли в Римі була запроваджена магістратура народного трибуна?
1)510 р. до н.е.;2)494 р. до н.е.;3)444 р. до н.е.;4)287 р. до н.е.;5)100 р. до н.е.
- 13.Виберіть найбільш точне визначення : „Клієнти – це ...”
1)соціальний прошарок іноземців або осіб, що втратили родові зв'язки або майно і, внаслідок цього, потрапили у залежність; 2) плебеї, які за борги потрапили у залежність; 3) раби; 4) патриції; 5) метки , що живуть в Римі.
- 14.Продовжте речення: „Боротьба патриціїв та плебеїв тривала ...”
1) УІ-У ст. до н.е. 2) У-III ст. од н.е. 3) Уст. до н.е. 4) III-II ст. до н.е.5) II-I ст. до н.е.
- 15.Назва якого державного органу в Римі пов'язана із словом „старець” ?
1) магістратури; 2) консул; 3) сенат; 4) коміції; 5) колегії.
- 2 рівень**
- 16.За яким принципом складений цей логічний ряд : Патриції, плебеї, раби...
1) населення давньої Італії; 2) соціальні групи Риму УІІІ-У ст. до н.е.;
3) племена Лацію; 4) соціальні групи Риму II-I ст. до н.е.; 5) соціальні групи Риму за реформами Сервія Тулія.
- 17.Із наведеного переліку виберіть риси , притаманні римській familia :
1) право володіння землею; 2) право користування пасовищами і луками;

- 3)спільне майно; 4) право обирати pater; 5) право виділення із сім'ї із майном; 6)спільний родовий культ; 7) окреме від роду кладовище; 8) окремі народні збори; 9) власні лари; 10) глава сім'ї – член сенату.
- 18.Із наведеного переліку виберіть риси не властиві римській familia :
- 1) право володіння землею; 2) право користування пасовищами і луками; 3)спільне майно; 4) право обирати pater; 5) право виділення із сім'ї із майном; 6) спільний родовий культ; 7) окреме від роду кладовище; 8) окремі народні збори; 9) окремі лари; 10) глава сім'ї – член сенату.
- 19.Виберіть найбільш точне визначення : Центуріатні коміції – це ...
- 1) народні збори, в яких брали участь усі громадяни Риму; 2) народні збори, в яких брали участь патриції та плебеї з урахуванням їх майнового цензу; 3) народні збори , в яких брали участь патриції ; 4) народні збори, в яких брали участь плебеї; 5) народні збори , в яких брали участь патриції та плебеї без урахування їх майнового цензу та станової приналежності.
- 20.Із наведеного переліку виберіть причини конфліктів між патриціями та плебеями :
- 1) військова небезпека, 2) боротьба за нові території; 3) відсутність прав громадянства у плебеїв; 4) сецесії; 5) плебеї не входили у родову організацію патриціїв; 6) відсутність у плебеїв права окупувати общинні землі; 7) станові протиріччя ; 8) високий борговий процент; 9) релігійні протиріччя; 10) військові зіткнення між патриціями та плебеями.
- 21.Про яку верству населення стародавнього Риму йдеться в уривку: „...Вони втягувалися в патриціанську общину на правах залежних осіб. Могли бути чужинцями, вільновідпущениками, збіднілими родичами. Носили родове ім'я, брали участь у святах familia, отримували земельний наділ від господаря, зобов'язані були прислужувати в домі, супроводжувати господаря в поході. Користувалися покровительством свого господаря.”:
- 1) плебеї, 2) патриції; 3) клієнти;4)патрони;5)пролетарі.
- 22.Із наведених подій виберіть ті, що відбулися в ході боротьби патриціїв та плебеїв: 1) вигнання сьомого царя Тарквінія Гордого у 510 р. до н.е. 2) реформа Сервія Тулія; 3) заборона боргової кабали у 362 р. до н.е.; 4) битва під Каннами 216 р. до н.е. 5) друга сецесія плебеїв; 6) закон Канулея; 7)війна з Пірром.
- 23.Про яку верству населення стародавнього Риму йдеться в уривку: „Жили батьківськими сім'ями, їх роди не входили до римських триб, вони не брали участі у війнах, тому не отримували земельних наділів із загальнодержавного фонду, були позбавлені участі в куріатних зборах і сенаті ”:
- 1) патриції;2) клієнти; 3) патрони; 4) плебеї;5) пролетарі.
- 24.Продовжте речення: „Запровадження територіального поділу Риму, цензового принципу поділу суспільства та спільного війська патриціїв та плебеїв визнається за ...” :
- 1) Ромулом; 2) Тарквінієм Гордим; 3) Сервієм Тулієм;4) Аппієм Клавдієм; 5)Муцій Сцеволла.

25. Наслідком якого запровадження стало формування нового соціального прошарку в структурі населення Риму - нобілітету :
- 1) закон Каннулея, 2) „Закони XII таблиць” 3) закон про плебісцит; 4) закон Петелія; 5) закон 494 р. до н.е.
26. Заборона патриціям окупувати не більше 500 юг громадського поля та скасування заборгованостей плебеїв запроваджена :
- 1) законом Гортензія; 2) законом Каннулея; 3) законом Ліцінія-Секстія; 4) „Законами XII таблиць”; 5) законом про плебісцит.
27. В результаті прийняття якого закону плебеї могли отримати захист своїх інтересів в Римі :
- 1) закон 326 р. до н.е.; 2) закон 494 р. до н.е.; 3) законом Ліцінія-Секстія; 4) „Законами XII таблиць”; 5) законом про плебісцит.
28. За яким законом римські громадяни стали відповідати за свої борги тільки своїм майном : 1) закон 494 р. до н.е.; 2) закон про плебісцити; 3) закон 326 р. до н.е.; 4) закон Каннулея; 5) закон Гортензія.
29. В Римі з давнини започаткований звичай вести календарні записи, де згадувалися різні події (судові слухання, публікація розпоряджень, природні явища тощо). Ці календарні записи називалися... :
- 1) аналі; 2) літописи; 3) фасти; 4) закони; 5) сенатус консульти.
30. Що в цьому логічному ряду є зайвим ? :
- 1) Палатін; 2) Капітолій; 3) Пантеон; 4) Авентін; 5) Парфенон.
- 3 рівень**
31. З якими із наступних тверджень Ви згодні:
- 1) Римська держава виникла в результаті Троянської війни; 2) Римська держава виникла в результаті злиття трьох племен; 3) Римська держава виникла в результаті боротьби патриціїв та плебеїв; 4) Римська держава виникла в результаті завоювання Римом Апеннінського півострова.
32. Розставте в хронологічній послідовності такі періоди римської історії:
- 1) вигнання останнього римського царя; 2) реформи Сервія Тулія; 3) заснування Риму; 4) боротьба патриціїв та плебеїв; 5) кодифікація звичаєвого права в Римі.
33. Із наведеного переліку виберіть назви племен, які мешкали на Апеннінському півострові :
- 1) самніти; 2) беотійці; 3) етруски; 4) сабіни; 5) фіванці.
34. Яка з перелічених подій ранньої історії Риму відбулася найраніше :
- 1) вигнання останнього римського царя; 2) реформи Сервія Тулія; 3) перша сецесія плебеїв; 4) боротьба патриціїв та плебеїв; 5) кодифікація звичаєвого права в Римі.
35. Виберіть із наведеного переліку запровадження Сервія Тулія:
- 1) Закони XII таблиць; 2) запровадження нової грошової одиниці; 3) адміністративна реформа; 4) формування центурій; 5) закон про плебісцит.
36. Вставте пропущене : „ На початку римська община складалася з ..а) .., основу соціальної структури складала ..б) .., яких було ..в) .., а ..б) .. поділялися на ..г) .. ”

- а) 1) триби; 2) деми; 3) коми;
 б) 1) коми ;2) роди ; 3) фратрії;
 в) 1) 100; 2) 10;3) 1000;
 г) 1) філи; 2) коми; 3) сім'ї.
- 37.Із наведеного переліку виберіть соціальні групи, з яких формувалося військо в Римі :
- 1) патрони; 2) клієнти; 3) патриції; 4) плебеї; 5)раби.
- 38.Вставте пропущене: „Управління в ранньому Римі здійснювали А), Б), В).
 А) – це рада у складі 100 батьків сімейств. Б) в перекладі з латинської означає „сходка”. В) обирався на Б).”
- А) 1) рада ;2) ареопаг; 3) архонтат; 4) сенат; 5) герусія.
 Б) 1) коміції;2) еклесія; 3) агора; 4) сенат; 5) апела.
 В) 1) басілей; 2) цар; 3) архонт; 4) стратег; 5) понтифік.
- 39.Із наведеного переліку виберіть риси, характерні для римської familia :
- 1) включала 3-4 покоління нащадків глави сім'ї; 2) єдиний господар всієї власності – батько; 3) окреме від роду кладовище; 4) діти могли отримати окремий від сім'ї наділ землі; 5) включала 1-2 покоління нащадків глави сім'ї; 6) глава сім'ї входив до складу сенату; 7) спільний з родом культ ;8) сім'я не могла користуватися лісами та луками роду; 9) сім'я могла користуватися родовими лісами та луками; 10) клієнти не вважалися членами сім'ї.
- 40.Із наведеного переліку фактів виберіть ті, що є наслідками реформ Сервія Тулія:1) зміна принципу комплектування війська; 2) запровадження родових триб; 3)поділ суспільства на патриціїв та плебеїв; 4)запровадження територіальних триб; 5) нова система державної влади; 6) встановлення влади Риму над Італією; 7) поділ суспільства на основі цензу; 8)формування провінційної системи; 9) утворення нового виду коміцій; 10) встановлення монархічної системи.
- 41.В середині V ст. до н.е. під тиском плебеїв патриціями була створена комісія децемвірів. Яка мета створення такої комісії ?
- 1)укладення миру; 2) з'ясування обставин соціальних зіткнень; 3) складання законів; 3) судове розслідування; 5) вибори посадових осіб.
- 42.Вставте пропущене : „ В західній частині Внутрішнього моря , на східному березі ..(А).. моря від впадіння в нього ..(Б).. на північ знаходилася багата і могутня держава, що об'єднувала ..(В).. міст. Це - ..(Г).. ”
- А) 1) Іонійське ; 2) Тірренське; 3) Лігурійське.
 Б) 1) Тибр; 2) Падус; 3) Еврот.
 В) 1) 9; 2) 13; 3) 12.
 Г) 1) Лігурія; 2)Етрурія;3) Лацій.
- 43.Виберіть поняття, які відповідають нижченаведеним визначенням :
- ... посада , запроваджена для захисту інтересів плебеїв; ... спосіб боротьби плебеїв за свої права; ... загальнонародний земельний фонд, який утворювався шляхом завоювань; ... система стічних каналів, які впадали в центральну артерію; ... новий вид коміцій на основі

центуріатного порядку; ... родові ім'я, яке носили усі його члени; ... майновий розряд, багатством якого були лише діти; ... право, яким володіла лише одна римська магістратура; ... рішення плебейських народних зборів; ... представляв усіх глав патриціанських сімей.

1) сенат; 2) сецесія; 3) клоака; 4) veto; 5) плебісцит; 6) ager publicus; 7) народний трибун; 8) центуріатні коміції; 9) nomen; 10) пролетарі.

44. Продовжте речення „Римські громадяни відповідали перед кредитором тільки своїм майном у відповідності із ...”:

1) законом про плебісцити; 2) законом Канулея; 3) Законами XII таблиць; 4) законом трибуна Петелія; 5) законом 312 р. до н.е.

45. Про кого йдеться в уривку : „Він був обраний цензором у 312 р. до н.е. За його пропозицією до складу сенату були допущені ті магістрати, батьки яких були вільновідпущениками; вплив римських громадян, які не мали земельної власності, зріс. Він започаткував будівництво акведуків, а дорога, яку він збудував, функціонує і в наш час.” ?

1) Гай Юлій Цезар; 2) Август; 3) Ромул; 4) Аппій Клавдій; 5) Марк Порцій Катон.

Тема 10. Римо - італійський союз.

1 рівень

1. Завоювання Римом Італії відбувалося протягом :

1) У-УІ ст. до н.е.; 2) УІ-ІІ ст. до н.е.; 3) УІ-ІІІ ст. до н.е.; 4) У ст. до н.е.; 5) ІІІ-ІІ ст. до н.е.

2. З яким етруським містом Рим воював наприкінці У – поч. ІУ ст. до н.е. ?

1) Вейї; 2) Антемни; 3) Фрегени; 4) Фідени; 5) Куми.

3. День 18 червня 390 р. до н.е. назавжди увійшов в римську історію як день жалоби. З якою подією він пов'язаний?

1) взяття Риму галлами; 2) поразка на р. Алії; 3) поразка при Каннах; 4) атака Капітолію; 5) спалення Риму.

4. Головними суперниками римлян у їх намаганнях захопити Центральну Італію були ...

1) латинський союз; 2) самнітська федерація; 3) грецькі колонії; 4) етрусський союз; 5) Кампанія.

5. Бій в Кавдинській ущелині відбувся ...

1) 390 р. до н.е.; 2) 216 р. до н.е.; 3) 321 р. до н.е.; 4) 202 р. до н.е.; 5) 594 р. до н.е.

6. Переможці висунули перед римлянами вимогу – пройти під „ігом” – на знак приниження. Коли це відбулося?

1) у 321 р. до н.е. під Клавдієм; 2) у 321 р. до н.е. під Каннами; 3) у 216 р. до н.е. під Клавдієм; 4) у 390 р. до н.е. під Римом; 5) у 279 р. до н.е. при Аускулі.

7. Яка битва була названа „Пірровою перемогою”?

1) у 321 р. до н.е. під Клавдієм; 2) у 321 р. до н.е. під Каннами; 3) у 216 р. до н.е. під Клавдієм; 4) у 390 р. до н.е. під Римом; 5) у 279 р. до н.е. при Аускулі.

8. В боях за Самній римська військова одиниця виявилася непридатною, тому вони вдалися до нової її форми ...
 1) легіон; 2) фаланга; 3) полк; 4) маніпула; 5) загін.
9. В добу завоювання Італії римляни змушені були запровадити заохочення для воїнів. Як воно називалося?
 1) пенсія; 2) стипендій; 3) податок; 4) пріміпіл; 5) децимація.
10. В добу завоювання Південної Італії на честь важливою перемоги над Пірром одне із міст було перейменоване. Як воно стало називатися?
 1) Капуя; 2) Тарент; 3) Брундізій; 4) Мелевент; 5) Фурії.

2 рівень.

11. Із наведеного переліку виберіть назви племен, з якими римляни воювали на півночі Італії?
 1) гали; 2) македонці; 3) вольські; 4) етруски; 5) брутті.
12. Із наведеного переліку виберіть назви структурних одиниць римо-італійського союзу:
 1) муніципії; 2) коми; 3) деми; 4) латинські общини; 5) федерати.
13. Яке твердження правильне: У стосунку до своїх союзників римляни діяли за принципом - ...
 1) розділяй та володарюй; 2) допомагай і підкоряйся; 3) перемагай до кінця; 4) живи мирно; 5) зберігай нейтралітет.
14. За яким принципом утворено цей логічний ряд: Муніципії, колонії римського права, колонії латинського права...
 1) складові частини італійського союзу; 2) адміністративні частини Римської держави; 3) союзні общини із самоуправлінням; 4) союзні общини із обмеженим самоуправлінням; 5) префектури.
15. За яким принципом складено цей логічний ряд: Латини, вольські, кампанці...
 1) племена Італії; 2) племена Центральної Італії; 3) племена Південної Італії; 4) племена Балкан; 5) племена Північної Італії.
16. Яке твердження правильне?
 1) війна з Пірром відбулася у 280-275 рр. 2) війна з Пірром відбулася у 275-272 рр. 3) вторгнення галлів у Рим відбулося у 390 р. 4) вторгнення галлів у Рим відбулося у 494 р. 5) Кавдинська битва відбулася у 321 р. 6) Кавдинська битва відбулася у 231 р.
17. Продовжте речення: Римо-італійський союз – це ...
 1) поліс; 2) утворення у складі Карфагенської держави; 3) союзна держава; 4) державне утворення на основі договорів; 5) федеративна держава.
18. Іменем Пірра пов'язують ...
 1) перетворення Сицилії на колонію; 2) війну на Півдні Італії; 3) завоювання Рима; 4) перейменування міста Мелевента; 5) застосування „луканських биків” у битві.
19. Кельтськими племенами, які жили на Півночі Італії, пов'язують...
 1) гусей; 2) півнів; 3) взяття Рима; 4) римо-латинський союз; 5) кур.

20. Про яку подію йдеться в уривку: „Роздягнені і без зброї вони повинні були пройти під „ігом”. Стогін відчаю почувся, коли римляни дізналися про вимогу ворога...”

1) битва під Каннами; 2) взяття Рима; 3) битва біля Кавдія; 4) війна за Кампанію; 5) війна з Вейями.

3 рівень

21. Вкажіть сусідів Рима на півночі і на півдні :

1) на півночі – галли, півдні – кампанці ; 2) на півночі – галли, півдні – брути;

3) на півночі – галли, півдні – лукани; 4) на півночі – етруски, півдні – самніти; 5) на півночі – латини, півдні – лукани.

22. Із наведеного переліку виберіть наслідки завоювання Римом Італії:

1) утворення централізованої держави; 2) утворення державного об’єднання на основі договорів; 3) створення могутньої воєнної організації; 4) об’єднання общин навколо Риму; 5) уніфікація економіки, соціальної та політичної структури.

23. Розташуйте в хронологічній послідовності :

1) війна з галлами; 2) війни з латинами; 3) війни з Вейями; 4) війна з Пірром; 5) взяття Рима галлами.

24. Заповніть пропуски : „Герой війни римлян із царем Порсеною, Гай Муцій був названий ... 1) за його подвиг, який здивував самого царя. Після Кавдинської битви римляни відновили свою воїнську славу під командуванням Луція Папірія, якого прозвали ... 2) за його швидкі дії та розум”.

1) а) Старший; б) Сцеволла; в) Курсор; г) Цензор.

2) а) Старший; б) Сцеволла; в) Курсор; г) Цензор.

25. Про яку історичну особу йдеться в уривку : „...Його прозвали Орлом і любили за чесність і прямоту. Раніше він навіть займав македонський престол. Був не тільки хоробрим воїном, але високоосвіченим письменником, автором праць з воєнного мистецтва. Але в першу чергу він був шукачем слави і пригод.”

1) Олександр Македонський; 2) Пірр; 3) Ганнібал; 4) Публій Валерій Левін; 5) Каріолан.

26. Заповніть пропуски : „На початку ... 1) року Пірр висадився в ... 2) на чолі чисельної армії. Перший значний бій відбувся біля міста ... 3). ”

1) а) 280 р. б) 279 р. в) 281 р.

2) а) Фурії; б) Тарент; в) Гераклея.

3) а) Фурії; б) Тарент; в) Гераклея.

27. Заповніть пропуски : „ Вирішальна битва відбулася у ... 1) році близько міста ... 2). Римська армія стояла тут табором, очікуючи на поповнення. Пірр вирішив напасти зненацька і сподіваючись на силу слонів. Однак римлянам вдалося списами і криками налякати слонів , і ті повернули. Чотири з них римський полководець провів у своєму тріумфі. Місто отримало нову назву на честь перемоги ... 3) ”

1) а) 280 р. б) 279 р. в) 275 р.

- 2) а) Аукул ; б) Мелевент; в) Беневент.
 3) а) Аукул ; б) Мелевент; в) Беневент.
28. Про яку подію йдеться в уривку : „ Під знаменами епірського царя було 70 тис. піхотинців, 8 тис. кінноти, 19 слонів. Проти їх тиску військова доблесть і мужність римлян були безсилі. Римляни втратили більше 6 тис. воїнів, а ворог – 3,5 тис. Сам цар був поранений дротиком і , коли його вітали з перемогою, він відповів : „Ще одна така перемога і мені не буде з ким повертатися в Епір .”
- 1) битва під Каннами; 2) битва під Мелевентом; 3) битва під Аукулом; 4) битва під Гераклеєю; 5) битва під Тарентом.
29. Про яку історичну особу йдеться в уривку: „Він був за характером солдатом і повелителем. Досягнувши вагомих успіхів в війні з римлянами , у стосунку до сицилійських греків він повів себе як самодержець.”
- 1) Ганнібал; 2) Камілл; 3) Сципіон; 4) Пірр; 5) Валерій Максим.
30. Утворіть хронологічний ланцюжок :
- 1) битва під Гераклеєю; 2) висадка Пірра в Таренті; 3) битва під Мелевентом; 4) експедиція Пірра в Сицилію; 5) битва під Аукулом.

Тема 11. Державний устрій Римської республіки у У – III ст. до н.е.

1 рівень.

1. Який хронологічний період в історії Рима називається добою республіки?
 1) УІІІ-УІ ст. 2) УІ-У ст. 3) У-І ст. 4) ІІІ-І ст. 5) І ст.
2. Період У-ІІІ ст. до н.е. є добою...
 1) республіки; 2) імперії; 3) ранньої республіки; 4) пізньої республіки; 5) ранньої імперії.
3. Яка подія стала початком доби республіки в Римі ?
 1) заснування Рима; 2) реформи Сервія Тулія; 3) вигнання Тарквінія Гордого; 4) вибори Тарквінія Древного; 5) завоювання Італії Римом.
4. Яка дата вважається початком республіки в Римі ?
 1) 510 р.; 2) 753 р.; 3) 494 р.; 4) 14 р.; 5) 107 р.
5. Як називався державний орган Римської республіки, до складу якого входили глави сімей ?
 1) коміції; 2) сенат; 3) народний трибунат; 4) магістратура; 5) рада старійшин
6. Продовжте речення: „Народні збори в Римській республіці називалися -” ...
 1) еклесія; 2) апела; 3) сецесія; 4) коміції; 5) герусія.
7. Продовжте речення: Державні посади в Римській республіці називалися -...
 1) магустратури; 2) легіслатури; 3) сецесія; 4) трибунат; 5) коміції .
8. Назва вищого виконавчого органу республіки в Римі...
 1) коміції; 2) сенат; 3) народний трибунат; 4) магістратура; 5) рада старійшин.
9. Як називалися народні збори патриціїв ?
 1) трибутні; 2) куріатні; 3) центуріатні; 4) народні; 5) вищи.
10. Дайте визначення: „Куріатні коміції – це ...”
 1) народні збори римських громадян; 2) народні збори плебеїв; 3) народні збори патриціїв; 5) народні збори центурії.

2 рівень.

11. Назва вищого законодавчого органу в Римі походить від слова...
1) comire; 2) senus; 3) consult; 4) rex; 5) veto.
12. Назва вищого виконавчого органу в Римі походить від слова...
1) comire; 2) senus; 3) consult; 4) rex; 5) veto.
13. Доповніть речення : „ В стародавніх Афінах – буле, а в Римі - ...1); в Афінах – стратеги, а в Римі – 2); в Афінах – еклесія, в Римі – 3)... ”
1) а) коміції; б) сенат; в) магістратури.
2) а) коміції; б) сенат; в) магістратури.
3) а) коміції; б) сенат; в) магістратури.
14. Яка із магістратур в Римі з'явилася першою ?
1) консул; 2) претор; 3) квестор; 4) едил; 5) цензор.
15. Назва якої магістратури перекладається як „той, що йде попереду”?
1) консул; 2) претор; 3) квестор; 4) едил; 5) цензор.
16. В середині У ст. до н.е., щоб попередити намагання посадових осіб встановити владу монархічного характеру, в Римі обрали двох осіб на одну посаду з умовою, що вони будуть радячись приймати усі рішення. Хто це ?
1) консули; 2) претори; 3) квестори; 4) едили; 5) цензори.
17. Із наведеного переліку виберіть магістратури, що належать до вищих:
1) консули; 2) претори; 3) квестори; 4) едили; 5) цензори.
18. Із усіх римських магістратур функції тільки однієї обмежувалися територією Міста. Якої ?
1) авгур; 2) претор; 3) народний трибун; 4) понтифік; 5) цензор.
19. Із наведеного переліку виберіть магістратури, що належали до магістратур з імперієм:
1) консули; 2) претори; 3) квестори; 4) едили; 5) цензори.
20. Із наведеного переліку виберіть магістратури, що належали до курульних магістратур:
1) консули; 2) претори; 3) квестори; 4) едили; 5) цензори.

3 рівень.

21. Яка із наступних подій відбулася найраніше ...(А), а яка найпізніше -... (Б) ?
А) 1) запровадження трибутних коміцій; 2) запровадження народного трибунату; 3) Закони XII таблиць; 4) визнання плебісциту; 5) запровадження магістратури консула.
Б) 1) запровадження трибутних коміцій; 2) запровадження народного трибунату; 3) Закони XII таблиць; 4) визнання плебісциту; 5) запровадження магістратури консула.
22. Виберіть варіант, в якому події розташовані в хронологічному порядку :
1) заснування Риму; визнання плебісциту; Закони XII таблиць; запровадження народного трибунату; реформи Сервія Тулія. 2) визнання плебісциту; Закони XII таблиць; запровадження народного трибунату; реформи Сервія Тулія; заснування Риму. 3) Закони XII таблиць; заснування Риму; визнання плебісциту; запровадження народного

- трибунату; реформи Сервія Тулія; 4) заснування Риму; реформи Сервія Тулія; Закони XII таблиць; запровадження народного трибунату; визнання плебісциту; 5) заснування Риму; реформи Сервія Тулія; запровадження народного трибунату; визнання плебісциту. Закони XII таблиць.
23. Із наведеного переліку виберіть функціональні обов'язки цензорів :
- 1) судові функції; 2) командування військом; 3) складання списку громадян; 4) постачання продовольства в Рим; 5) складання списку сенаторів.
24. Продовжте речення : „Сенат в Римській республіці виконував роль уряду. До його функцій належало... ”
- 1) прийняття законів; 2) затвердження законів; 3) керування фінансами та складання бюджету; 4) керівництво зовнішньою політикою; 5) вибори магістратів; 6) контроль за діяльністю магістратів; 7) призначення диктатора; 8) керівництво культом; 9) скликання коміцій; 10) керівництво військовими діями.
25. Які із наведених тверджень правильні ?
- 1) в Римі існував постійний чиновницький апарат; 2) усі посади – магістратури – були виборними; 3) консул міг призначати квестора; 4) претору належала судова влада; 5) цензори складали списки магістратів; 6) диктатор володів правом veto; 7) консули керували військом колегіально; 8) особа народного трибуна була недоторканою; 9) едили складали списки громадян Рима; 10) народні трибуни входили до складу сенату.
26. Які із наведених тверджень неправильні ?
- 1) римський сенат міг призначити диктатора; 2) консул в Римі обирався на засіданні сенату; 3) цензори обиралися по життєво; 4) до списку сенаторів входили тільки вищі магістрати; 5) магістратами могли бути обрані представники усіх станів римського суспільства; 6) принціпс – перший в списку магістратів; 7) народні трибуни не могли бути присутні на засіданні сенату; 8) посада народного трибуна запроваджена у 494 р.; 9) едили володіли імперієм; 10) консул не володів імперієм.
27. Вкажіть правильний варіант ієрархічної будови римських магістратур :
- 1) консул, едил, народний трибун, диктатор, претор; 2) стратег, консул, цензор, претор, народний трибун; 3) консул, квестор, претор, народний трибун, едил; 4) консул, претор, цензор, народний трибун, квестор; 5) цензор, консул, претор, квестор, народний трибун.
28. Про функції якої магістратури йде мова в уривку ?
- „Нагляд за моральністю виявлявся в тому, що магістрати карали вчинки проти добрих звичаїв та волі богів, що знаходилися поза дією закону у власному його розумінні. До таких належали, наприклад, погане ставлення до дітей, неповага до батьків, ін.”
- 1) консул; 2) претор; 3) цензор; 4) народний трибун; 5) квестор.
29. Із наведеного переліку виберіть риси, притаманні системі римських магістратур:
- 1) почесність; 2) виборність; 3) сплачуваність; 4) постійність; 5) колегіальність

- б) відповідальність; 7) призначення на посаду; 8) прийняття одноособових рішень; 9) право видавати едикти; 10) тимчасовість.
30. Із наведеного переліку виберіть риси, не притаманні системі римських магістратур:
- 1) почесність; 2) виборність; 3) сплачуваність; 4) постійність; 5) колегіальність
б) відповідальність; 7) призначення на посаду; 8) прийняття одноособових рішень; 9) право видавати едикти; 10) тимчасовість.

Тема 12. Рим і Карфаген в боротьбі за Західне Середземномор'я.

1 рівень

- До якого періоду історії Римської держави належить доба Пунічних воєн?
 - домінанту;
 - архаїчної;
 - принципату;
 - пізньої республіки;
 - ранньої республіки.
- Із наведеного переліку дат виберіть хронологію 1-ї Пунічної війни:
 - 500-449 рр. до н.е.;
 - 218-201 рр. до н.е.;
 - 149-146 рр. до н.е.;
 - 264-241 рр. до н.е.
 - 215-205 рр. до н.е.
- Продовжте речення : "Доба Пунічних воєн визначається ..."
- Продовжте речення : "Династія Баркідів належала до олігархії ..."
- Де відбувся конфлікт, який розпочав 1-у Пунічну війну?
 - Мессана на Сицилії ;
 - Сіракузи на Сицилії;
 - Карфаген;
 - Рим;
 - Акрагант на Сицилії.
- Хто із полководців Карфагену став героєм 1-ї Пунічної війни?
 - Ганнібал Барка;
 - Масініса;
 - Гамількар Барка;
 - Магон;
 - Гасдрубал Барка.
- Який римський консул застосував нову військову тактику проти Ганнібала ?
 - Марк Порцій Катон;
 - Публій Корнелій Сципіон;
 - Емілій Павел;
 - Фабій Максим;
 - Теренцій Варрон.
- Хто із консулів командував римськими військами під Каннами ?
 - Марк Порцій Катон;
 - Публій Корнелій Сципіон;
 - Емілій Павел;
 - Фабій Максим;
 - Теренцій Варрон.
- Хто із консулів командував римськими військами під Заммою ?
 - Марк Порцій Катон;
 - Публій Корнелій Сципіон;
 - Емілій Павел;
 - Фабій Максим;
 - Теренцій Варрон.
- Згадайте : Битва під Каннами відбулася...
 - 264 р. до н.е.;
 - 218 р. до н.е.;
 - 202 р. до н.е.;
 - 146 р. до н.е.;
 - 216 р. до н.е.
- Визначіть: Битва під Заммою відбулася...
 - 264 р. до н.е.;
 - 218 р. до н.е.;
 - 202 р. до н.е.;
 - 146 р. до н.е.;
 - 216 р. до н.е.

12. За перемогу над Карфагеном римський консул отримав прізвисько Африканський. Хто він ?
 1) Марк Порцій Катон; 2) Публій Корнелій Сципіон; 3) Емілій Павел; 4) Фабій Максим; 5) Теренцій Варрон.
13. Згадайте: з якими племенами Ганнібал уклав договір про допомогу у війні із Римом ?
 1) ібери; 2) лівійці; 3) галли; 4) брутії; 5) самніти.
14. Продовжте речення: Сицилія, Сардинія, Корсика – це ...
 1) острови Іонійського моря; 2) острови, захоплені Римом; 3) острови, захоплені Карфагеном; 4) острови, що стали римськими провінціями; 5) острови, що стали карфагенськими провінціями.
15. Дайте відповідь: Що таке трибут ?
 1) податок; 2) внесок; 3) магістратура; 4) надзвичайний податок; 5) земельна ділянка.

2 рівень

16. Виберіть правильні відповіді :
 1) Карфаген заснували фінікійці; 2) Карфаген заснували пуни; 3) функції воєначальника в Карфагені виконували суфети; 4) Карфаген був демократичною республікою; 5) основними галузями господарства в Карфагені були торгівля та ремесло; 6) Карфаген мав чисельне ополчення; 7) в Карфагені правила олігархія; 8) торгівля та землеробство – головні галузі економіки Карфагену; 9) військом керували карфагенські консули; 10) Карфаген мав чисельну найману армію.
17. Про яку битву йде мова у Плутарха: „Перемога кардинально змінила становище Ганнібала... Тепер він став властителем усієї Італії...”
 1) похід на Рим; 2) битва при Тразіменському озері; 3) битва при Заммі; 4) битва під Канами; 5) битва під Аускулом.
18. Про який період в історії Риму йде мова : „Римський народ ... повернув свій погляд на багату здобич, що лежала на південь від Італії. Він захотів повернути Сицилію континенту...”
 1) 216 р. до н.е.; 2) 146 р. до н.е.; 3) 264-241 рр. до н.е.; 4) 149-146 рр. до н.е.; 5) 202 р. до н.е.
19. На честь якої події в Римі були споруджені ростральні колони ?
 1) битва під Каннами у 216 р. до н.е.; 2) битва біля Тразіменського озера у 217 р. до н.е.; 3) битва при Заммі у 202 р. до н.е.; 4) битва при Мілах у 260 р. до н.е.; 5) битва при Мілах у 264 р. до н.е.
20. Розташуйте в хронологічній послідовності події 2-ї Пунічної війни:
 1) битва при Тразіменському озері; 2) перехід через Альпи; 3) битва при Каннах; 4) битва при Тіцині і Требії; 5) битва при Заммі.
21. Вкажіть правильний варіант відповіді :
 1) римськими легіонами під Каннами керував Марк Порцій Катон; 2) Гай Теренцій Варрон загинув під Каннами; 3) після перемоги під Каннами Ганнібал взяв Рим; 4) Канська битва відбулася у 216 р. до н.е.; 5) 2-а Пунічна війна закінчилася перемогою Карфагену.
22. Вставте пропущене : „2-а Пунічна війна відбувалася у ...1), і закінчилася

перемогою ...2) у ...3).”

1) а) 264-241 рр. до н.е.; б) 149-146 рр. до н.е.; в) 218-201 рр. до н.е.

2) а) римлян; б) карфагенян; в) пунів.

3) а) 241 р. до н.е.; б) 146 р. до н.е.; в) 201 р. до н.е.

23. Які події передували битві під Каннами ?

1) запровадження римським сенатом трибуту; 2) битва біля Тразіменського озера; 3) битва при Замі; 4) взяття Сагунта; 5) перехід через Піренеї; 6) початок формування провінційної системи в Римі; 7) створення римського морського флоту; 8) встановлення ростральних колон; 9) вступ у війну військ Масініси; 10) спалення Бірси.

24. Вставте пропущене : „У римлян і карфагенян було приблизно по 40 тис. воїнів. Перевага в кінноті на цей раз була на боці ...1), оскільки Масініса привів із собою 4 тис. вершників і 6 тис. піхоти. Перед фронтом ...2) розташував 80 слонів, першу лінію утворювали найманці, другу – лівійці і громадяни. В особі ...1) ...2) зустрів достойного суперника, хоча і не рівного йому по геніальності. ...2) був переможений при ...3) головним чином з-за слабкості своєї кінноти...”

1) а) Гай Теренцій Варрон; б) Ганібал; в) Публій Корнелій Сципій.

2) а) Гай Теренцій Варрон; б) Ганібал; в) Публій Корнелій Сципій.

3) а) Канни; б) Зама; в) Тарент.

25. Про кого йде мова в уривку із Плутарха : „Він тягнув час і цим викликав презирство до себе. В армії говорили про нього погано, вороги вважали його боягузом, і тільки один Ганнібал розумів його, бачив в ньому розум і те, яким способом той буде вести війну...”

1) Марк Порцій Катон; 2) Гамількар Барка; 3) Гай Теренцій Варрон; 4) Публій Корнелій Сципій; 5) Фабій Максим.

26. Із наведеного ряду виберіть події, які відбулися протягом 2-ї Пунічної війни:

1) „Піррова перемога”; 2) битва біля Тразіменського озера; 3) реформа Гая Марія; 4) встановлення диктатури Фабія Максима; 5) похід в Іберію Гамількара Баркі; 6) початок формування провінційної системи в Римі; 7) консульство Луція Емілія Павла; 8) встановлення ростральних колон; 9) вступ у війну військ Масініси; 10) призив в ополчення рабів та вільновідпущенників.

27. Породовжте речення : З метою поповнення скарбниці для ведення війни з пунами сенат призначив ...

1) концесію; 2) сецесію; 3) призив; 4) трибут; 5) диктатуру.

28. Виберіть неправильні відповіді :

1) Карфаген заснували фінікійці; 2) Карфаген заснували пуни; 3) функції воєначальника в Карфагені виконували суфети; 4) Карфаген був демократичною республікою; 5) основними галузями господарства в Карфагені були торгівля та ремесло; 6) Карфаген мав чисельне ополчення; 7) в Карфагені правила олігархія; 8) торгівля та землеробство – головні галузі економіки Карфагену; 9) військом керували карфагенські консули; 10) Карфаген мав чисельну найману армію.

29. Про яку історичну особу йде мова : „Йому йшов тоді 25-й рік. Він набув широкої популярності, коли при Тицині 17-літнім юнаком спас свого батька-консула. Вік не заважав йому бути розважливим та обережним полководцем. Разом з тим, він був освіченою і талановитою людиною. ”

1) Марк Порцій Катон; 2) Фабій Максим; 3) Валерій Левін; 4) Публій Корнелій Сципіон; 5) Ганнібал.

30. Які події відбулися після битви під Каннами ?

1) запровадження римським сенатом трибуту; 2) битва біля Тразіменського озера; 3) битва при Замі; 4) взяття Сагунта; 5) перехід через Піренеї; 6) початок формування провінційної системи в Римі; 7) створення римського морського флоту; 8) встановлення ростральних колон; 9) вступ у війну військ Масініси; 10) спалення Бірси.

3 рівень

31. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події :

1) оголошення трибуту римським сенатом; 2) взяття Бірси; 3) битва під Каннами; 4) призив до римського війська рабів та вільновідпущеників; 5) битва при Замі; 6) перехід Ганібала через Альпи; 7) смерть Гамількара Баркі; 8) перетворення Сицилії на провінцію; 9) смерть Архімеда; 10) смерть Ганібала.

32. Із наведеного переліку виберіть учасників Пунічних воєн :

1) Гай Юлій Цезар; 2) Марк Порцій Катон; 3) Публій Корнелій Сципіон Африканський; 4) Публій Корнелій Сципіон; 5) Пірр; 6) Цезар Октавіан; 7) Фабій Максим; 8) Гай Теренцій Варон; 9) Гамількар Барка; 10) Ганібал Барка.

33. Про які події йдеться в уривку: „Облога продовжувалася три роки. Мешканці виявили чудеса мужності і витримки. Жінки обрізали свої коси, щоб сплести з них тязиву для металевих машин. Для будівництва кораблів розбирали покрівлю будинків. Коли римляни перекрили кораблями вихід із бухти, до моря був виритий новий канал... ”

1) облога Нового Карфагену під час 2-ї Пунічної війни; 2) облога Сіракуз; 3) облога Карфагену під час 3-ї Пунічної війни; 4) облога Сагунта; 5) облога Карфагену під час 2-ї Пунічної війни.

34. Хто із античних істориків і в якій праці так оцінив битву під Замою : „Карфагенянам предстало боротися за своє існування, римлянам – за світове панування...”

1) Плутарх „Паралельні життєписи”; 2) Тит Лівій „Історія Риму від заснування Міста”; 3) Корнелій Непот „Про знаменитих людей”; 4) Полібій „Загальна історія”; 5) Гай Светоній Транквіл „Життя дванадцяти Цезарів”.

35. Які твердження вірні?

1) найбільш повний опис 1-ї та 2-ї Пунічних воєн міститься у Полібія; 2) біографію Ганібала подає Гай Светоній Транквіл; 3) під час перебування в Італії Ганібал не потерпів жодної поразки; 4) найбільш повний опис 1-ї Пунічної війни міститься у Плутарха; 5) Газдрубал організував похід в Італію на допомогу своєму брату; 6) Полібій найбільш об'єктивно описав події Пунічних воєн, оскільки був їх сучасником; 7) Плутарх реально

зобразив постаті учасників Пунічних воєн, оскільки був їх сучасником;8)Марк Порцій Катон виступав за зруйнування Карфагену;9)Тиберій Гракх був учасником 2-ї Пунічної війни;10) за пропозицією Тиберія Гракха на місці Карфагену була заснована римська колонія.

36.Продовжте речення: „Римляни перемогли в 2-й Пунічній війні оскільки вони володіли ...”

1)значні людські резерви італійської федерації;2)високий професіоналізм полководців;3)регулярної професійної армії;3) наймана військова сила;4)матеріальні резерви; 5) моральний фактор боротьби за незалежність.

37.Що є зайвим у цьому переліку? Із іменем Ганібала Баркі пов’язують...

1) взяття Нового Карфагену;2) взяття Сагунта; 3)суфетство в Карфагені;4)битва при Канах;5) битва при Замі;6) ім’я Одноокий;7) вивчення і активне використання праць Піра;8) перемога при Замі;9) взяття Риму;10) вислів „Ганібал біля воріт Риму”.

38.Про кого йде мова в уривку : „Вважався одним із найосвіченіших людей Рима, створив гурток римської еліти. У 147 р. до н.е. 37-літнім офіцером обраний консулом, не зважаючи на закон Веллія про віковий ценз для консулів. В тому ж році очолив римську армію під Карфагеном. ”

1) Гай Теренцій Варрон;2) Публій Корнелій Сципіон; 3) Публій Корнелій Сципіон Африканський;4) Публій Корнелій Сципіон Еміліан;5)Марк Порцій Катон.

39.Виберіть поняття , які відповідають наведеним визначенням:

... – вищий офіцер, помічник командувача; ... – приміщення , де засідав сенат; ... – колона, зведена на честь морської перемоги; ... – представники виконавчої влади в Карфагені, які обиралися на один рік; ... – твір античного автора, основне джерело з історії Пунічних воєн; ...– римський консул, який отримав остаточну перемогу над Карфагеном; ...– місце битви 2-ї Пунічної війни, яка повторила хід битви під Канами; ...– римський диктатор доби 2-ї Пунічної війни; ...– основна тактична одиниця римської армії; ...– основна структурна одиниця римської армії.

1) суфети; 2) „Історія” Полібій;3)легіон;4) Зама;5)ростра;6) Публій Корнелій Сципіон Еміліан;7)Фабій Максим Кунктатор; 8)маніпула;9) курія; 10)легат.

40.Умови якого мирного договору наведені в уривку : „ Карфаген позбавлявся усіх заморських володінь, усього морського флоту (500 кораблів), його територія обмежувалася невеликим приміським округом в Африці, не мав права утримувати морські військові сили, не міг без дозволу Рима вести військові дії і зобов’язувався сплачувати контрибуцію ” ? Після війни ...

1) 264 – 241 рр. до н.е.; 2) 218 – 201 рр. до н.е.; 3) 149 – 146 рр. до н.е.;4) 215 – 205 рр. до н.е.; 5) 280 – 275 рр. до н.е.

41.У римському сенаті активно дискутувалося питання про управління та експлуатацію римських провінцій, набутих протягом Пунічних воєн.

Позиція якого політика наведена в уривку: „Із завойованих областей створювалися залежні від Рима держави, яким залишали деяку самостійність у вирішенні внутрішніх проблем”

1) Марк Порцій Катон; 2) Гай Юлій Цезар; 3) Публій Корнелій Сципіон Еміліан; 4) Публій Корнелій Сципіон Африканський; 5) Луцій Корнелій Сципіон.

42. Із наведеного переліку факторів виберіть наслідки Пунічних воєн :

1) набуття значної кількості територій; 2) перехід до товарного господарства; 3) загострення політичної боротьби в середовищі сенатського стану; 4) формування централізованої держави; 5) посилення майнової диференціації; 6) формування східних орієнтирів зовнішньої політики; 7) подальший розвиток рабовласницьких відносин; 8) консолідація правлячого стану; 9) згортання активної зовнішньої політики; 10) посилення експлуатації провінцій.

43. У римському сенаті активно дискутувалося питання про управління та експлуатацію римських провінцій, набутих протягом Пунічних воєн. Позиція якого політика наведена в уривку: „Місцеве управління ліквідувалося, а для керівництва провінцією висилалися з Риму намісники, переважно магістрати, які виконали свої обов'язки в Римі: консули, претори... Вони мали імперій, могли формувати військові частини, збирати податки.”

1) Марк Порцій Катон; 2) Гай Юлій Цезар; 3) Публій Корнелій Сципіон Еміліан; 4) Публій Корнелій Сципіон Африканський; 5) Луцій Корнелій Сципіон.

44. Вставте пропущене : „ У III ст. до н.е. на Балканському півострові безроздільно панувала ...1). В Центральному і Західному Середземномор'ї -2), закріпивши за собою два великих острови ...3), узбережжя Іберії і володіючи виходом до Океану. Завоювання Римом ...4) карфагеняни вважали позитивним, оскільки населення її, переважно ...5), традиційно вважалися їхніми суперниками. ”

1) а) Афіни; б) Спарта; в) Македонія;

2) а) Карфаген; б) Рим; в) грецькі поліси;

3) а) Сицилія і Корсика; б) Сицилія і Сардинія; в) Корсика і Сардинія;

4) а) Італії; б) Південної Італії; в) Центральної Італії;

5) а) греки; б) самніти; в) етруски.

45. Із наведеного переліку виберіть фактори, які відрізняли римську військову систему у другій половині III – II ст. до н.е.:

1) фаланговий стрій; 2) тактична гнучкість легіону; 3) маніпулярний стрій; 4) регулярний морський флот; 5) побудова легіону у шаховому порядку; 6) лінійний стрій; 7) застосування на кораблях „корвусу”; 8) запровадження „іспанського” меча; 9) одноосібне керівництво армією; 10) застосування карфагенського типу кораблів.

Тема 13. Економіка та соціально-політична структура Римської

республіки у II – поч. I ст. до н.е.

1 рівень

- 1.Продовжте речення :”Реформи братів Гракхів відбулися у ...”
 - 1) 149 – 146 рр. до н.е.; 2) 126 р. до н.е. ; 3)107 – 104 рр. од н.е. ;4)133 – 123 рр. до н.е.; 5)123 – 122 рр. до н.е.
- 2.Продовжте речення :” Реформи Гая Марія відбулися у ...”
 - 1) 149 – 146 рр. до н.е.; 2) 126 р. до н.е. ; 3)107 – 104 рр. од н.е. ;4)133 – 123 рр. до н.е.; 5)123 – 122 рр. до н.е.
- 3.Дайте визначення: „Вілла – це ...”
 - 1) тип дрібного господарства; 2) тип середнього господарства; 3) тип великого господарства, не пов’язаного з ринком;4) тип великого господарства, пов’язаного з ринком; 5) тип середнього господарств, пов’язаного з ринком.
- 4.Дайте визначення: „Латифундія – це ...”
 - 1) тип дрібного господарства; 2) тип середнього господарства; 3) тип великого господарства, не пов’язаного з ринком;4) тип великого господарства, пов’язаного з ринком; 5) тип середнього господарства, пов’язаного з ринком.
- 5.До якого часу належить доба формування класичного рабства в Римській республіці : 1) III ст. до н.е.;2) II – I ст. до н.е.; 3) I ст. до н.е.;4) I ст. н.е.;5) У – III ст. до н.е.
- 6.Дайте визначення: „Аргентарії – це ...”
 - 1) соціальна верства Риму;2)військове з’єднання;3) тип господарства; 4)власники ремісничих майстерень; 5)власники міняльних контор.
- 7.Дайте визначення: „Лібертін – це...”
 - 1) воїн; 2)раб, відпущений на волю; 3)вільна особа; 4)магістратура;5)жрець.
- 8.Продовжте речення :” Аграрні реформи II ст. до н.е. були проведені ...”
 - 1) братами Гракхами; 2) Катонем Старшим;3) Гаєм Марієм;4) Сервієм Тулієм;5) Юлієм Цезарем.
- 9.Продовжте речення:”Опис зразкового помістя II ст. до н.е. поданий у творі...”
 - 1)Колумелли „Про землеробство”;2) Катона „Про землеробство”; 3)Варрона „Про землеробство”;4)Поліція „Загальна історія”;5)Страбона „Географія”.
- 10.Дайте визначення: „Публікани – це ...”
 - 1) римські актори;2)магістрати;3)відкупщики; 4)категорія рабів;5)соціальна верства.

2 рівень

- 11.Визначить: „Головним суперником, який найактивніше виступав проти реформ Гая Гракха , був ...”
 - 1) Марк Порцій Катон;2) Тиберій Гракх;3) Фульвій Флак; 4) Марк Лівій Друз; 5) Луцій Опімій.
- 12.Хто із римських реформаторів II ст. до н.е. запропонував заснувати колонію на місці зруйнованого Карфагену ?

- 1) Марк Порцій Катон;2) Тиберій Гракх;3) Гай Гракх; 4) Марк Лівій Друз; 5) Гай Марій.
- 13.В інтересах якої верстви населення був проведений судовий закон Гая Гракха ? 1) сенаторів;2) нобілів;3)вершників;4)плебсу;5)публіканів.
- 14.В інтересах якої верстви населення був проведений хлібний закон Гая Гракха ? 1) сенаторів;2) нобілів;3)вершників;4)плебсу;5)публіканів.
- 15.В інтересах якої групи населення був проведений закон про союзників Гая Гракха ? 1) сенаторів;2)провінціалів;3)вершників;4)плебсу;5)італіків.
- 16.Виберіть найбільш правильне визначення : „Італики – це ...”
1) населення Італії;2) неповноправне населення Італії;3) населення Італії, яке не мало громадянських прав;4)населення колоній;5)населення провінцій.
- 17.Який із законів, проведених Гаєм Граком, передбачав обмеження функцій сенату?
1) аграрний закон;2)закон про відкупну систему;3) судовий закон;4)закон про колонії;5)закон про союзників.
- 18.Визначіть хронологічні рамки реформ Гая Марія:
1)123-122 рр. до н.е.; 2)133 р. до н.е.;3)149-146 рр. до н.е.;4)91-88 рр. до н.е.;5)107-104 рр. до н.е.
- 19.Виберіть найбільш правильне визначення : Відкупна система – це ...
1)система викупу землі;2)система викупу рабів для держави;3)система викупу податків;4)система оподаткування;5)система сплати податків.
- 20.Вставте пропущене слово і дату :” Військові реформи II ст. до н.е. в Римі були проведені у ... консулом ...”
1) 133 р. Тиберієм Гракхом;2) 107 р. Гаєм Марієм;3) 123 р. Гаєм Граком;4) 80 р. Корнелієм Сулою;5) 107 р. Юлієм Цезарем.

3 рівень

- 21.Продовжте речення: „Протягом трибунату Тиберія і Гая Гракхів відбулися такі події...” :
1) Пунічні війни;2)прийняття аграрного закону;3) Союзницька війна;4) прийняття хлібного закону;5) прийняття закону про союзників.
- 22.Кому належать, на Вашу думку, і в якому творі містяться слова: „Правило рабовласницького господарства тих країн, куди завозять рабів, таке : найдієвіша економія полягає в тому, щоб витиснути із людської худоби якомога більше праці у можливо короткий відрізок часу...”
1)Полібій „Загальна історія”;2) Марк Порцій Катон „Про землеробство”;3)Вітрувій „Про архітектуру”;4)Аристотель „Афінська політія”;5) Платон „Закони”.
- 23.Кому, на Вашу думку, належать і в якому творі містяться слова: „Коли буде закінчено виготовлення вина, нехай раби п’ють вино із вижимок протягом трьох місяців; у четвертий місяць їм треба давати по гміні (0,2736 л) в день...”
1) Едикти Каракалі;2) Дигести;3)Едикт Діоклетіана про ціни;4) Марк Порцій Катон „Про землеробство”;5)Кодекс Юстиніана.

24. Про кого і в якій праці йде мова в уривку: „Ось (його) обов’язки . Він повинен завести хороший порядок: додержувати свят, чужого в руки не брати. Рабам не повинно бути погано: вони не повинні мерзнути й голодувати, вони завжди в роботі; він стежить за тим, щоб вдалось те, що наказав хазяїн і жорстоко карає винного... ” ?
- 1) вілік, Марк Порцій Катон „Про землеробство”; 2) вілік, Пліній Молодший „Листи”; 3) вілік, Луцій Юній Модерат Колумелла „Про землеробство”; 4) вілік, Марк Тулій Цицерон „Про управління провінцією Азією”.
25. Визначте за уривком кому належать слова і з якого вони твору: „Одяг рабам. Туніка вагою в 3,5 фунта і плащ – через рік. Щоразу, як даватимеш туніку або плащ, візьми спочатку стару одягу на лоскутні ковдри. Добрі дерев’яні черевики слід давати через рік. ”
- 1) Марк Порцій Катон „Про землеробство”; 2) Пліній Молодший „Листи”; 3) Луцій Юній Модерат Колумелла „Про землеробство”; 4) Марк Тулій Цицерон „Про управління провінцією Азією”; 5) Кодекс Юстиніана.
26. Продовжте речення: „В стародавньому Римі у II – I ст. до н.е. особливо ревних рабів нагороджували незначним майном – парєю овець, домашнім начинням тощо. Таке майно називалося ...”
- 1) латифундія; 2) муніципій; 3) стипендій; 4) дієта; 5) пекулій.
27. Про який період в історії Римської республіки йде мова в уривку: „Багатії, зайнявши більшу частину неподільної землі, стали приєднувати до своїх ділянок сусідні ділянки бідних, почасти скупаючи їх або віднімаючи силою, так, що в їхніх руках опинилися величезні земельні володіння...”
- 1) V ст. до н.е.; 2) II – I ст. до н.е.; 3) I ст. до н.е.; 4) I – II ст. н.е.; 5) I ст. н.е.
28. Про який період в історії Риму говорить відома радянська дослідниця О.М.Штаерман : „... в нових започаткованих і передових галузях ремесла переважає абсолютно праця рабів. Праця вільних ремісників продовжує відігравати більшу чи меншу роль в традиційних галузях, але і там використовується рабська праця ...”
- 1) V ст. до н.е.; 2) I ст. н.е.; 3) I ст. до н.е.; 4) I – II ст. н.е.; 5) II – I ст. до н.е..
29. Вставте пропущене: „Головним інструментом торгівлі стали гроші. Вони карбувалися в храмі Юнони Монети. Після оволодіння Італією стали випускати ...а) з написом Roma та зображенням бика на реверсі. Пізніше на монетах зображали богиню Вікторію, така монета називалася...б). Найдрібніша монета ...в) використовувалася в ринковій торгівлі. ”:
- А) 1) асс; 2) денарій; 3) дарик.
Б) 1) сестерцій; 2) асс; 3) квадригата.
В) 1) асс; 2) денарій; 3) лепта.
30. Із наведеного переліку виберіть досягнення римського ремесла II – I ст. до н.е.:
- 1) дорійський ордер; 2) спеціалізація металообробного ремесла; 3) винайдення бетону; 4) розробка і використання мармуру; 5)

винайдення сталі; 6) використання винта Архімеда; 7) побудова багатоповерхових будинків; 8) поява водопроводу; 9) побудова Аппієвої дороги; 10) запровадження композитного архітектурного ордеру.

Тема 14. Політична боротьба в Римі у I ст. до н.е. Падіння Римської республіки.

1 рівень

1. Військово-політичні реформи Гая Марія були проведені у ...
 - 1) 149-146 рр. до н.е.; 2) 107-104 рр. до н.е.; 3) 80 р. до н.е.; 4) 44-45 рр. до н.е.; 5) 123-122 рр. до н.е.
2. Хронологія яких подій наведена: 91 – 88 рр. до н.е.?
 - 1) Югуртинська війна; 2) повстання рабів на Сицилії; 3) Македонська війна; 4) союзницька війна; 5) громадянська війна.
3. Продовжте речення: „З 1 січня 45 р. до н.е. була введена нова система літочислення, яка отримала назву ...”
 - 1) від Різдва Христового; 2) від заснування Риму; 3) григоріанський календар; 4) західний календар; 5) юліанський календар.
4. Продовжте речення: „Законопроект про італіків був запропонований ...”
 - 1) Тиберієм Гракхом; 2) Гаєм Юлієм Цезарем; 3) Лівієм Друзом; 4) Гаєм Марієм; 5) Корнелієм Суллою.
5. Продовжте речення: „Угода про спільну боротьбу проти сенатської олігархії, укладена у 60 р. до н.е. отримала в історії назву...”
 - 1) протекторат; 2) тріумвірат; 3) дуумвірат; 4) консулат; 5) принципат.
6. В якому році римська армія вперше виступила проти існуючого римського уряду і повалила його ?
 - 1) 88 р. до н.е.; 2) 87 р. до н.е.; 3) 82 р. до н.е.; 4) 49 р. до н.е.; 5) 44 р. до н.е.
7. Визначте хронологію події : Велике галльське повстання відбулося у...
 - 1) 88 р. до н.е.; 2) 48 – 47 р. до н.е.; 3) 54 – 51 р. до н.е.; 4) 49 р. до н.е.; 5) 44 р. до н.е.
8. Дайте визначення : Верцингеториг – це ...
 - 1) римський полководець; 2) цар Парфії; 3) вождь племені даків; 4) вождь племені арвернів; 5) карфагенський полководець.
9. Дайте визначення : Проскрипції – це...
 - 1) юридичні документи; 2) майнові угоди; 3) міжнародні договори; 4) списки тих, хто підлягав покаранню; 5) списки покараних.
10. Продовжте речення: „Політику помилування своїх політичних супротивників проголосив вперше ...”
 - 1) Корнелій Сула; 2) Гай Юлій Цезар; 3) Марк Антоній; 4) Октавіан; 5) Помпей.
11. Хто із правителів Рима I ст. до н.е. проголосив основою своєї соціальної політики соціальний консенсус ?
 - 1) Корнелій Сула; 2) Гай Юлій Цезар; 3) Марк Антоній; 4) Октавіан; 5) Помпей.
12. Із наведеного переліку виберіть учасників першого тріумвірату :

- 1) Красс;2)Гай Юлій Цезарь;3)Марк Антоній;4)Октавіан;5)Помпей.
- 13.Із наведеного переліку виберіть учасників другого тріумвірату :
1) Красс;2)Лепід;3)Марк Антоній;4)Октавіан;5)Помпей.
- 14.Продовжте речення: „Союз „для усунення республіки” в Римі був укладений у...”
1) 44 р.до н.е.;2) 60 р.до н.е.;3) 30 р.до н.е.;4)47 р.до н.е.;5)43 р.до н.е.
- 15.Дайте визначення : Александрійська війна – це...
1) війна за Карфаген;2)війна із галами;3) війна із Парфією;4)війна між Клеопатрою та Птолемеєм;5)війна між Цезарем і Помпеєм.
- 16.Хто із названих політичних осіб брав участь в Александрійській війні ?
1) Гай Юлій Цезарь;2) Марк Антоній;3) Гней Помпей;4) Октавіан Август;5)Марк Тулій Цицерон.
- 17.Про яку перемогу Гай Юлій Цезарь надіслав повідомлення у Рим :
„Прийшов, побачив, переміг”:
1) битва при Мунді;2) битва при Фарсали;3) перемога над галами;4) перемога над Помпеєм;5) перемога над Фарнаком.
- 18.Продовжте речення: „Першим римським воєначальником, який прийшов до влади за допомогою армії був...”
1) Гай Юлій Цезарь;2) Корнелій Сула;3)Марк Антоній;4)Октавіан;5)Помпей.
- 19.Визначте хронологію події : Союзницька війна відбулася ...
1)149-146 рр. до н.е.; 2)107-104 рр. до н.е.; 3) 91 – 88 рр. до н.е.; 4) 44-45 рр. до н.е.;5)123-122 рр. до н.е.
- 20.Визначте особу :” В Римі довго шукали полководця, який би очолив військо, направлене проти Спартака. Ним став ...”
1) Луцій Корнелій Сула;2) Гай Юлій Цезарь;3) Публій Ліциній Крас;4) Гней Помпей.

2 рівень.

- 21.Вставте пропущене :”Союз для „усунення республіки” в Римі був укладений у... між ... ,”:
1) 44 р.до н.е. між Цезарем, Помпеєм і Красом;2) 60 р.до н.е. між Цезарем, Помпеєм і Красом;3) 30 р.до н.е. між Марком Антонієм, Октавіаном і Лепідом;4)47 р.до н.е.між Марком Антонієм, Цезарем і Октавіаном;5)43 р.до н.е. між Марком Антонієм, Октавіаном і Лепідом.
- 22.Продовжте речення: „Воєнно-політична реформа, перемога над Югуртою, консульство, перемога над кімврами і тевтонами – це віхи біографії ...”
1)Гая Юлія Цезаря;2) Гая Марія;3) Марка Антонія;4)Гнея Помпея;5)Октавіана.
- 23.Визначте хронологію події: „В легіоні з’явилася нова структурна одиниця – когорта, яка об’єднувала 3 маніпули. Всього в легіоні було 10 когорт, які перетворювалися в окрему тактичну одиницю.”
1) 149-146 рр. до н.е.;2)107-104 рр. до н.е.;3) 80 р. до н.е.;4) 44-45 рр. до н.е.;5) 123-122 рр. до н.е.
- 24.Уривок з якого закону наведений і коли він був прийнятий : „Тим союзникам, які не брали участь в повстанні і складуть зброю протягом

шести десяти днів, буде даровано громадянство...”:

- 1) 88 р. до н.е. закон про надання прав громадянства союзницьким общинам; 2) 90 р. до н.е. закон про надання прав громадянства союзницьким общинам; 3) 44 р. до н.е. закон про плебісцити; 4) 287 р. до н.е. закон про плебісцити; 5) 107-104 рр. до н.е. воєнно-політичні реформи Гая Марія.
25. Наслідком якого закону стала зміна складу римського легіону, який тепер переважно став формуватися із італіків, і коли він був прийнятий:
- 1) 44 р. до н.е. закон про плебісцити; 2) 90 р. до н.е. закон про надання прав громадянства союзницьким общинам; 3) 88 р. до н.е. закон про надання прав громадянства союзницьким общинам; 4) 287 р. до н.е. закон про плебісцити; 5) 107-104 рр. до н.е. воєнно-політичні реформи Гая Марія.
26. Гаї афінського Лікею і Академії були використані для виготовлення катапульта і баліст. Коли це сталося ?
- 1) 87 р. до н.е. перша Македонська війна; 2) 87 р. до н.е. друга війна з Мітрідатом Євпатором; 3) 90-88 рр. до н.е. перша війна з Мітрідатом Євпатором; 4) 87 р. до н.е. перша війна з Мітрідатом Євпатором; 5) 111-105 рр. до н.е. Югуртинська війна.
- 27.
28. Продовжте речення : „Кожний міг вбити особу , внесену до списків, і Виберіть правильні відповіді:
- 1) Югуртинська війна була виграна Гаєм Марієм у 105 р. до н.е.; 2) союзницька війна відбулася у 111-105 рр. до н.е.; 3) Югурта переміг у війні з Римом ; 4) союзницькі общини отримали права громадянства в 88 р. до н.е. 5) Сула був наділений необмеженими повноваженнями у 82 р. до н.е. отримати за це нагороду – два таланти. Всього було знищено 90 сенаторів і 2600 вершників. Саме тоді заклав основу свого багатства...”
 - 1) Гай Юлій Цезар; 2) Корнелій Сула; 3) Марк Антоній; 4) Публій Ліціній Крас; 5) Октавіан Август.
29. Продовжте речення: „Діти і онуки проскрибованих позбавлялися громадянських прав, а їхні раби отримували свободу і вводилися до числа громадян. Ці нові громадяни називалися ...”
- 1) союзниками; 2) пілігримами; 3) корнеліями; 4) колонами; 5) трофеями.
30. Які події описує уривок : „Підсумки дев'ятилітніх військових битв вражають. До римської держави була приєднана країна, вдвічі більша за площею від Італії. Більше 800 міст було взято штурмом, підкорено 300 племен. Завдяки здобичі в Рим надійшло стільки золота, що воно впало в ціні і коштувало менше, ніж срібло. ”?
- 1) війни з Мітрідатом; 2) Македонські війни; 3) Пунічні війни; 4) підкорення Галії; 5) підкорення Британського острова.
31. „Зустріч цих двох полководців відбулася в місті Дардан в Троаді. Один із них навіть не відповів на привітання іншого. Першого супроводжували чотири когорти піхоти і двісті вершників, другого – тисяча вершників, значна кількість бойових колісниць та піхота. І лише, коли другий

полководець пообіцяв виконати умови миру, перший подав йому руку на знак привітання.”

Хто ці полководці і коли відбулася їх зустріч ?

1) Цезар і Помпей, 49 р. до н.е.; 2) Сула і Мітрідат, 85 р. до н.е.; 3) Цезар і Октавіан, 44 р. до н.е.; 4) Октавіан і Марк Антоній, 43 р. до н.е.; 5) Сула і Цезар, 79 р. до н.е.

32. Виберіть неправильні відповіді :

1) Цезар за згодою триумвірів у 56 р. до н.е. отримав в управління провінції Азія, Іспанія і Сирія; 2) зустріч триумвірів в Луці відбулася у 56 р. до н.е.; 3) дві експедиції Цезаря в Британію відбулися у 62-60 рр. до н.е. 4) повстання Верцингеторіга відбулося у 54 р. до н.е.; 5) вислів „жереб кинутий” з’явився у 44 р. до н.е.

33. Виберіть правильні відповіді :

1) Цезар за згодою триумвірів у 56 р. до н.е. отримав в управління провінції Азія, Іспанія і Сирія; 2) зустріч триумвірів в Луці відбулася у 56 р. до н.е.; 3) дві експедиції Цезаря в Британію відбулися у 62-60 рр. до н.е. 4) повстання Верцингеторіга відбулося у 54 р. до н.е.; 5) вислів „жереб кинутий” з’явився у 49 р. до н.е.

34. Про яку битву йде мова в уривку : „...Битва була кровопролитна і тяжка. Завершення її вирішила гальська і германська кавалерія, добре оплачувана і віддана своєму вождеві. Армія Помпея була вщент розбита : 6 тис. загинуло, 24 тис. взято в полон, захоплено 180 знамен, 9 срібних орлів...”

1) Дірахай; 2) Рубікон; 3) Фарсал; 4) Акцій; 5) Александрія.

35. Які із перелічених осіб були сучасниками ?

1) Мітрідат IV Евпатор; 2) Октавіан Август; 3) Траян; 4) Ромул; 5) Корнелій Сула; 6) Гай Юлій Цезар; 7) Костянтин; 8) Помпей; 9) Красс; 10) Спартак.

3 рівень

36. Виберіть варіант відповіді, в якому події I ст. до н.е. вказані у хронологічній послідовності:

1) другий триумвірат; повстання під керівництвом Спартака; завоювання Галії Юлієм Цезарем; перший триумвірат; битва при мисі Акцій.

2) повстання під керівництвом Спартака; битва при мисі Акцій; перший триумвірат; другий триумвірат; завоювання Галії Юлієм Цезарем;

3) завоювання Галії Юлієм Цезарем; битва при мисі Акцій; перший триумвірат; другий триумвірат; повстання під керівництвом Спартака;

4) повстання під керівництвом Спартака; перший триумвірат; завоювання Галії Юлієм Цезарем; другий триумвірат; битва при мисі Акцій.

5) повстання під керівництвом Спартака; перший триумвірат; завоювання Галії Юлієм Цезарем; битва при мисі Акцій; другий триумвірат.

37.3 якими твердженнями Ви згодні ?

1) у 30 р. до н.е. в Римі встановилася абсолютна монархія; 2) Гай Юлій Цезар сконцентрував в своїх руках усю повноту влади в державі; 3) Сулла – перший диктатор Риму; 4) після 53 р. до н.е. в Римі встановився дуумвірат; 5) до другого триумвірату увійшли Гай Юлій Цезар, Октавіан, Марк Антоній; 6) другий триумвірат існував у 43 – 36 рр. до

н.е.7)вирішальна битва між Октавіаном і Марком Антонієм відбулася у 31 р. до н.е.8)біля миса Акцій на боці Марка Антонія виступив флот Клеопатри;9) Красс загинув у війні із Парфією;10)Гая Юлія Цезаря було вбито у 43 р. до н.е.

38.3 якими із тверджень Ви не згодні ?

1)у 30 р. до н.е. в Римі встановилася абсолютна монархія;2) Гай Юлій Цезар сконцентрував в своїх руках усю повноту влади в державі;3)Сулла – перший диктатор Риму;4)після 53 р. до н.е. в Римі встановився дуумвірат;5)до другого тріумвірату увійшли Гай Юлій Цезар, Октавіан, Марк Антоній;6)другий тріумвірат існував у 43 – 36 рр. до н.е.7)вирішальна битва між Октавіаном і Марком Антонієм відбулася у 31 р. до н.е.8)біля миса Акцій на боці Марка Антонія виступив флот Клеопатри;9) Красс загинув у війні із Парфією;10)Гая Юлія Цезаря було вбито у 43 р. до н.е.

39.Виберіть події із історії Риму, які пов'язані із іменем Корнелія Сулли:

1)війни із Мітрідатом ІУ;2) повстання Спартака;3) другий тріумвірат;4)перший тріумвірат; 5)проскрипції;6)Дарданський мир 85 р. до.н.е.;7)відпуск на волю 10 тис. рабів ;8)встановлення суворого порядку проходження посад , обрання на ту саму посаду дозволялося через 10 років;9)ліквідація коміцій;10)завоювання Карфагену.

40.Виберіть варіант відповіді, в якому події I ст. до н.е. вказані у хронологічній послідовності:

1)Союзна війна; диктатура Корнелія Сулли; повстання під керівництвом Спартака; Олександрійська війна; битва при мисі Акцій;

2) диктатура Корнелія Сулли; битва при мисі Акцій; Союзна війна; Олександрійська війна; повстання під керівництвом Спартака;

3) диктатура Корнелія Сулли; Союзна війна; повстання під керівництвом Спартака; Олександрійська війна; битва при мисі Акцій;

4) Олександрійська війна; битва при мисі Акцій; диктатура Корнелія Сулли; Союзна війна; повстання під керівництвом Спартака;

5) Союзна війна; диктатура Корнелія Сулли; Олександрійська війна; битва при мисі Акцій; повстання під керівництвом Спартака.

41.Виберіть події із історії Риму, які пов'язані із іменем Гая Юлія Цезаря:

1)громадянська війна із Гнеєм Помпеем 49-45 рр.до н.е.;2) повстання Спартака;3) другий тріумвірат;4)перший тріумвірат; 5)зустріч в Луці;6)з 63 р. до н.е. великий понтифікат;7)завоювання Галії;8)запровадження права рекомендації;9)ліквідація коміцій;10)завоювання Карфагену.

42.Про який період в історії Риму С.Л.Утченко говорить: „...визначають цей етап як період громадянських воєн і початок руйнації староримської сенатської республіки або переддень імперії... ”

1)III – I ст. до н.е.2)II-Іст. до н.е. 3) У-III ст. до н.е. 4) I ст. н.е. 5) III ст. н.е.

43.Із наведеного переліку виберіть ознаки, притаманні кризі політичної структури Римської республіки:

1)формування провінційної системи;2)руйнація полісної системи;3) посилення ролі армії в політичному житті Риму;4)послаблення коміцій як

вищих державних органів;5) розширення повноважень магістратур; 6) надання сенату законодавчих функцій;7) звуження функцій магістратур;8) зменшення кількості магістратур;9)боротьба оптиматів і популярів;10)посилення впливу коміцій.

44.Із наведеного переліку виберіть ознаки, притаманні кризі економічної структури Римської республіки:

1)утвердження системи класичного рабства; 2)система державної власності на землю;3) перехід до товарного господарства; 4) остаточне відділення ремесла від сільського господарства;5) купівля-продаж землі;6)експлуатація провінцій;7) натуральне господарство;8) існування різних форм землеволодіння;9)урбанізація;10) повільний розвиток ремісничого виробництва.

45.Виберіть варіант відповіді, в якому вказані історичні постаті I ст. до н.е.:

1) Корнелій Сула; Плутарх; Мітрідат IV Євпатор; Марк Порцій Катон; Марк Тулій Цицерон.

2) Корнелій Сула; Мітрідат IV Євпатор; Марк Тулій Цицерон; Гай Юлій Цезар; Октавіан Август.

3) Корнелій Сула; Ганнібал;Марк Тулій Цицерон; Гай Юлій Цезар; Октавіан Август.

4) Лепід; Марк Антоній; Октавіан Август; Красс; Сервій Тулій.

5) Красс; Помпей ; Гай Юлій Цезар; Нерон; Гай Гракх.

46.Виберіть варіант відповіді, в якому вказані історичні події I ст. до н.е.:

1) Союзницька війна; битва при Замі; боротьба Помпея з піратами; виверження Везувія; Нікейський собор.

2) битва при Замі; боротьба Помпея з піратами; виверження Везувія; Нікейський собор; перший тріумвірат.

3) перший тріумвірат; диктатура Корнелія Сулли; битва при Замі; Союзницька війна; битва при Акції.

4) другий тріумвірат; диктатура Гая Юлія Цезаря; війни Риму з Мітрідатом IV Евпатором; Олександрійська війна.

5) перший тріумвірат; Союзницька війна; диктатура Корнелія Сулли; Олександрійська війна; Югуртинська війна.

Тема 15. Політична боротьба в Римі у I ст. до н.е.

Падіння Римської республіки.

1 рівень

1.Продовжте речення: Військово-політичні реформи Гая Марія були

проведені у ...

1) 149-146 рр. до н.е.; 2) 107-104 рр. до н.е.; 3) 80 р. до н.е.; 4) 44-45 рр. до н.е.; 5) 123-122 рр. до н.е.

2. Хронологія яких подій наведена: 91 – 88 рр. до н.е.?

1) Югуртинська війна; 2) повстання рабів на Сицилії; 3) Македонська війна; 4) союзницька війна; 5) громадянська війна.

3. Визначте хронологію події: Союзницька війна відбулася ...

1) 149-146 рр. до н.е.; 2) 107-104 рр. до н.е.; 3) 91 – 88 рр. до н.е.; 4) 44-45 рр. до н.е.; 5) 123-122 рр. до н.е.

4. Продовжте речення: „Законопроект про італіків був запропонований ...”

1) Тиберієм Гракхом; 2) Гаєм Юлієм Цезарем; 3) Лівієм Друзом; 4) Гаєм Марієм; 5) Корнелієм Суллою.

5. Продовжте речення: „Угода про спільну боротьбу проти сенатської олігархії, укладена у 60 р. до н.е. отримала в історії назву...”

1) протекторат; 2) тріумвірат; 3) дуумвірат; 4) консулат; 5) принципат.

6. В якому році римська армія вперше виступила проти існуючого римського уряду і повалила його ?

1) 88 р. до н.е.; 2) 87 р. до н.е.; 3) 82 р. до н.е.; 4) 49 р. до н.е.; 5) 44 р. до н.е.

7. Визначте хронологію події: Велике галльське повстання відбулося у...

1) 88 р. до н.е.; 2) 48 – 47 р. до н.е.; 3) 54 – 51 р. до н.е.; 4) 49 р. до н.е.; 5) 44 р. до н.е.

8. Дайте визначення: Верцингеториг – це ...

1) римський полководець; 2) цар Парфії; 3) вождь племені даків; 4) вождь племені арвернів; 5) карфагенський полководець.

9. Із наведеного переліку виберіть учасників першого тріумвірату:

1) Красс; 2) Гай Юлій Цезар; 3) Марк Антоній; 4) Октавіан; 5) Помпей.

10. Продовжте речення: „Політику помилування своїх політичних супротивників проголосив вперше ...”

1) Корнелій Сула; 2) Гай Юлій Цезар; 3) Марк Антоній; 4) Октавіан; 5) Помпей.

11. Хто із правителів Рима I ст. до н.е. проголосив основою своєї соціальної політики соціальний консенсус ?

1) Корнелій Сула; 2) Гай Юлій Цезар; 3) Марк Антоній; 4) Октавіан; 5) Помпей.

12. Дайте визначення: Проскрипції – це...

1) юридичні документи; 2) майнові угоди; 3) міжнародні договори; 4) списки тих, хто підлягав покаранню; 5) списки покараних.

13. Із наведеного переліку виберіть учасників другого тріумвірату:

1) Красс; 2) Лепід; 3) Марк Антоній; 4) Октавіан; 5) Помпей.

14. Продовжте речення: „Союз „для усунення республіки” в Римі був укладений у...”

1) 44 р. до н.е.; 2) 60 р. до н.е.; 3) 30 р. до н.е.; 4) 47 р. до н.е.; 5) 43 р. до н.е.

15. Дайте визначення: Александрійська війна – це...

1) війна за Карфаген; 2) війна із галами; 3) війна із Парфією; 4) війна між Клеопатрою та Птолемеєм; 5) війна між Цезарем і Помпеєм.

16. Хто із названих політичних осіб брав участь в Александрійській війні ?

- 1) Гай Юлій Цезарь; 2) Марк Антоній; 3) Гней Помпей; 4) Октавіан Август; 5) Марк Тулій Цицерон.
17. Про яку перемогу Гай Юлій Цезарь надіслав повідомлення у Рим : „Прийшов, побачив, переміг”:
- 1) битва при Мунді; 2) битва при Фарсалі; 3) перемога над галами; 4) перемога над Помпеєм; 5) перемога над Фарнаком.
18. Продовжте речення: „Першим римським воєначальником, який прийшов до влади за допомогою армії був...”
- 1) Гай Юлій Цезарь; 2) Корнелій Сула; 3) Марк Антоній; 4) Октавіан; 5) Помпей.
19. Продовжте речення: „З 1 січня 45 р. до н.е. була введена нова система літочислення, яка отримала назву ...”
- 1) від Різдва Христового; 2) від заснування Риму; 3) григоріанський календар; 4) західний календар; 5) юліанський календар.
20. Визначте особу :” В Римі довго шукали полководця, який би очолив військо, направлене проти Спартака. Ним став ...”
- 1) Луцій Корнелій Сула; 2) Гай Юлій Цезарь; 3) Публій Ліциній Крас; 4) Гней Помпей.
- 2 рівень.**
21. Вставте пропущене :”Союз для „усунення республіки” в Римі був укладений у... між ... ,”:
- 1) 44 р. до н.е. між Цезарем, Помпеєм і Красом; 2) 60 р. до н.е. між Цезарем, Помпеєм і Красом; 3) 30 р. до н.е. між Марком Антонієм, Октавіаном і Лепідом; 4) 47 р. до н.е. між Марком Антонієм, Цезарем і Октавіаном; 5) 43 р. до н.е. між Марком Антонієм, Октавіаном і Лепідом.
22. Продовжте речення: „Воєнно-політична реформа, перемога над Югуртою, консульство, перемога над кімврами і тевтонами – це віхи біографії ...”
- 1) Гая Юлія Цезаря; 2) Гая Марія; 3) Марка Антонія; 4) Гнея Помпея; 5) Октавіана.
23. Визначте хронологію події: „В легіоні з’явилася нова структурна одиниця – когорта, яка об’єднувала 3 маніпули. Всього в легіоні було 10 когорт, які перетворювалися в окрему тактичну одиницю.”
- 1) 149-146 рр. до н.е.; 2) 107-104 рр. до н.е.; 3) 80 р. до н.е.; 4) 44-45 рр. до н.е.; 5) 123-122 рр. до н.е.
24. Уривок з якого закону наведений і коли він був прийнятий : „Тим союзникам, які не брали участь в повстанні і складуть зброю протягом шести десяти днів, буде даровано громадянство...”:
- 1) 88 р. до н.е. закон про надання прав громадянства союзницьким общинам; 2) 90 р. до н.е. закон про надання прав громадянства союзницьким общинам; 3) 44 р. до н.е. закон про плебісцити; 4) 287 р. до н.е. закон про плебісцити; 5) 107-104 рр. до н.е. воєнно-політичні реформи Гая Марія.
25. Наслідком якого закону стала зміна складу римського легіону, який тепер переважно став формуватися із італіків, і коли він був прийнятий:
- 1) 44 р. до н.е. закон про плебісцити; 2) 90 р. до н.е. закон про надання

прав громадянства союзницьким общинам; 3) 88 р. до н.е. закон про надання прав громадянства союзницьким общинам; 4) 287 р. до н.е. закон про плебісцити; 5) 107-104 рр. до н.е. воєнно-політичні реформи Гая Марія.

26. Гаї афінського Лікею і Академії були використані для виготовлення катапульта і баліст. Коли це сталося ?
- 1) 87 р. до н.е. перша Македонська війна; 2) 87 р. до н.е. друга війна з Мітрідатом Євпатором; 3) 90-88 рр. до н.е. перша війна з Мітрідатом Євпатором; 4) 87 р. до н.е. перша війна з Мітрідатом Євпатором; 5) 111-105 рр. до н.е. Югуртинська війна.
27. Виберіть правильні відповіді:
- 1) Югуртинська війна була виграна Гаєм Марієм у 105 р. до н.е.; 2) союзницька війна відбулася у 111-105 рр. до н.е.; 3) Югурта переміг у війні з Римом; 4) союзницькі общини отримали права громадянства в 88 р. до н.е.; 5) Сула був наділений необмеженими повноваженнями у 82 р. до н.е.
28. Продовжте речення : „Кожний міг вбити особу , внесену до списків, і отримати за це нагороду – два таланти. Всього було знищено 90 сенаторів і 2600 вершників. Саме тоді заклав основу свого багатства... ”
- 1) Гай Юлій Цезар; 2) Корнелій Сула; 3) Марк Антоній; 4) Публій Ліціній Крас; 5) Октавіан Август.
29. Продовжте речення: „Діти і онуки проскрибованих позбавлялися громадянських прав, а їхні раби отримували свободу і вводилися до числа громадян. Ці нові громадяни називалися ...”
- 1) союзниками; 2) пілігримами; 3) корнеліями; 4) колонами; 5) трофеями.
30. Які події описує уривок : „Підсумки дев'ятилітніх військових битв вражають. До римської держави була приєднана країна, вдвічі більша за площею від Італії. Більше 800 міст було взято штурмом, підкорено 300 племен. Завдяки здобичі в Рим надійшло стільки золота, що воно впало в ціні і коштувало менше, ніж срібло. ”?
- 1) війни з Мітрідатом; 2) Македонські війни; 3) Пунічні війни; 4) підкорення Галії; 5) підкорення Британського острова.
31. „Зустріч цих двох полководців відбулася в місті Дардан в Троаді. Один із них навіть не відповів на привітання іншого. Першого супроводжували чотири когорти піхоти і двісті вершників, другого – тисяча вершників, значна кількість бойових колісниць та піхота. І лише, коли другий полководець пообіцяв виконати умови миру, перший подав йому руку на знак привітання.”
- Хто ці полководці і коли відбулася їх зустріч ?
- 1) Цезар і Помпей, 49 р. до н.е.; 2) Сула і Мітрідат, 85 р. до н.е.; 3) Цезар і Октавіан, 44 р. до н.е.; 4) Октавіан і Марк Антоній, 43 р. до н.е.; 5) Сула і Цезар, 79 р. до н.е.
32. Виберіть неправильні відповіді :
- 1) Цезар за згодою триумвірів у 56 р. до н.е. отримав в управління провінції Азія, Іспанія і Сирія; 2) зустріч триумвірів в Луці відбулася у 56 р. до н.е.; 3)

дві експедиції Цезаря в Британію відбулися у 62-60 рр. до н.е. 4) повстання Верцингеторіга відбулося у 54 р. до н.е.; 5) вислів „жереб кинутий” з’явився у 44 р. до н.е.

33. Виберіть правильні відповіді :

1) Цезар за згодою триумвірів у 56 р. до н.е. отримав в управління провінції Азія, Іспанія і Сирія; 2) зустріч триумвірів в Луці відбулася у 56 р. до н.е.; 3) дві експедиції Цезаря в Британію відбулися у 62-60 рр. до н.е. 4) повстання Верцингеторіга відбулося у 54 р. до н.е.; 5) вислів „жереб кинутий” з’явився у 49 р. до н.е.

34. Про яку битву йде мова в уривку : „...Битва була кровопролитна і тяжка. Завершення її вирішила гальська і германська кавалерія, добре оплачувана і віддана своєму вождеві. Армія Помпея була вщент розбита : 6 тис. загинуло, 24 тис. взято в полон, захоплено 180 знамен, 9 срібних орлів...”

1) Дірахай; 2) Рубікон; 3) Фарсал; 4) Акцій; 5) Александрія.

35. Які із перелічених осіб були сучасниками ?

1) Мітрідат IV Евпатор; 2) Октавіан Август; 3) Траян; 4) Ромул; 5) Корнелій Сула; 6) Гай Юлій Цезар; 7) Костянтин; 8) Помпей; 9) Красс; 10) Спартак.

3 рівень

36. Виберіть варіант відповіді, в якому події I ст. до н.е. вказані у хронологічній послідовності:

- 1) другий триумвірат; повстання під керівництвом Спартака; завоювання Галії Юлієм Цезарем; перший триумвірат; битва при мисі Акцій.
- 2) повстання під керівництвом Спартака; битва при мисі Акцій; перший триумвірат; другий триумвірат; завоювання Галії Юлієм Цезарем;
- 3) завоювання Галії Юлієм Цезарем; битва при мисі Акцій; перший триумвірат; другий триумвірат; повстання під керівництвом Спартака;
- 4) повстання під керівництвом Спартака; перший триумвірат; завоювання Галії Юлієм Цезарем; другий триумвірат; битва при мисі Акцій.
- 5) повстання під керівництвом Спартака; перший триумвірат; завоювання Галії Юлієм Цезарем; битва при мисі Акцій; другий триумвірат.

37.3 якими твердженнями Ви згодні ?

1) у 30 р. до н.е. в Римі встановилася абсолютна монархія; 2) Гай Юлій Цезар сконцентрував в своїх руках усю повноту влади в державі; 3) Сулла – перший диктатор Риму; 4) після 53 р. до н.е. в Римі встановився дуумвірат; 5) до другого триумвірату увійшли Гай Юлій Цезар, Октавіан, Марк Антоній; 6) другий триумвірат існував у 43 – 36 рр. до н.е. 7) вирішальна битва між Октавіаном і Марком Антонієм відбулася у 31 р. до н.е. 8) біля миса Акцій на боці Марка Антонія виступив флот Клеопатри; 9) Красс загинув у війні із Парфією; 10) Гая Юлія Цезаря було вбито у 43 р. до н.е.

38.3 якими із тверджень Ви не згодні ?

1) у 30 р. до н.е. в Римі встановилася абсолютна монархія; 2) Гай Юлій Цезар сконцентрував в своїх руках усю повноту влади в державі; 3) Сулла – перший диктатор Риму; 4) після 53 р. до н.е. в Римі встановився дуумвірат; 5) до другого триумвірату увійшли Гай Юлій Цезар, Октавіан,

Марк Антоній;6)другий тріумвірат існував у 43 – 36 рр. до н.е.7)вирішальна битва між Октавіаном і Марком Антонієм відбулася у 31 р. до н.е.8)біля миса Акцій на боці Марка Антонія виступив флот Клеопатри;9) Красс загинув у війні із Парфією;10)Гая Юлія Цезаря було вбито у 43 р. до н.е.

39.Виберіть події із історії Риму, які пов'язані із іменем Корнелія Сулли:

1)війни із Мітрідатом IV;2) повстання Спартака;3) другий тріумвірат;4)перший тріумвірат; 5)проскрипції;6)Дарданський мир 85 р. до.н.е.;7)відпуск на волю 10 тис. рабів ;8)встановлення суворого порядку проходження посад , обрання на ту саму посаду дозволялося через 10 років;9)ліквідація коміцій;10)завоювання Карфагену.

40.Виберіть варіант відповіді, в якому події I ст. до н.е. вказані у хронологічній послідовності:

1)Союзницька війна; диктатура Корнелія Сулли; повстання під керівництвом Спартака; Олександрійська війна; битва при мисі Акцій;
2) диктатура Корнелія Сулли; битва при мисі Акцій; Союзницька війна; Олександрійська війна; повстання під керівництвом Спартака;
3) диктатура Корнелія Сулли; Союзницька війна; повстання під керівництвом Спартака; Олександрійська війна; битва при мисі Акцій;
4) Олександрійська війна; битва при мисі Акцій; диктатура Корнелія Сулли; Союзницька війна; повстання під керівництвом Спартака;
5) Союзницька війна; диктатура Корнелія Сулли; Олександрійська війна; битва при мисі Акцій; повстання під керівництвом Спартака.

41.Виберіть події із історії Риму, які пов'язані із іменем Гая Юлія Цезаря:

1)громадянська війна із Гнеєм Помпеєм 49-45 рр.до н.е.;2) повстання Спартака;3) другий тріумвірат;4)перший тріумвірат; 5)зустріч в Луці;6)з 63 р. до н.е. великий понтифікат;7)завоювання Галії;8)запровадження права рекомендації;9)ліквідація коміцій;10)завоювання Карфагену.

42.Про який період в історії Риму С.Л.Утченко говорить: „...визначають цей етап як період громадянських воєн і початок руйнації староримської сенатської республіки або переддень імперії... ”

1)III – I ст. до н.е.2)II-Іст. до н.е. 3) У-III ст. до н.е. 4) I ст. н.е. 5) III ст. н.е.

43.Із наведеного переліку виберіть ознаки, притаманні кризі політичної структури Римської республіки:

1)формування провінційної системи;2)руйнація полісної системи;3) посилення ролі армії в політичному житті Риму;4)послаблення коміцій як вищих державних органів;5) розширення повноважень магістратур; 6) надання сенату законодавчих функцій;7) звуження функцій магістратур;8) зменшення кількості магістратур;9)боротьба оптиматів і популярів;
10)посилення впливу коміцій.

44.Із наведеного переліку виберіть ознаки, притаманні кризі економічної структури Римської республіки:

1)утвердження системи класичного рабства; 2)система державної власності на землю;3) перехід до товарного господарства; 4) остаточне відділення ремесла від сільського господарства;5) купівля-продаж

землі;6)експлуатація провінцій;7) натуральне господарство;8) існування різних форм землеволодіння;9)урбанізація;10) повільний розвиток ремісничого виробництва.

- 45.Виберіть варіант відповіді, в якому вказані історичні постаті I ст. до н.е.:
- 1) Корнелій Сула; Плутарх; Мітрідат IV Євпатор; Марк Порцій Катон; Марк Тулій Цицерон.
 - 2) Корнелій Сула; Мітрідат IV Євпатор; Марк Тулій Цицерон; Гай Юлій Цезар; Октавіан Август.
 - 3) Корнелій Сула; Ганнібал;Марк Тулій Цицерон; Гай Юлій Цезар; Октавіан Август.
 - 4) Лепід; Марк Антоній; Октавіан Август; Красс; Сервій Тулій.
 - 5) Красс; Помпей ; Гай Юлій Цезар; Нерон; Гай Гракх.
- 46.Виберіть варіант відповіді, в якому вказані історичні події I ст. до н.е.:
- 1) Союзницька війна; битва при Замі; боротьба Помпея з піратами; виверження Везувія; Нікейський собор.
 - 2) битва при Замі; боротьба Помпея з піратами; виверження Везувія; Нікейський собор; перший тріумвірат.
 - 3) перший тріумвірат; диктатура Корнелія Сулли; битва при Замі; Союзницька війна; битва при Акції.
 - 4) другий тріумвірат; диктатура Гая Юлія Цезаря; війни Риму з Мітрідатом IV Евпатором; Олександрійська війна.
- 1) перший тріумвірат; Союзницька війна; диктатура Корнелія Сулли; Олександрійська війна; Югуртинська війна.

Тема 16 . Формування основ монархічної системи у Римі .

Принципат .

1 рівень

- 1.Виберіть найбільш вірне визначення поняття „принципс” :
 - 1) перший магістрат; 2) головний магістрат;3) цар; 4) перший у списку сенаторів;5) голова сенату.
- 2.В якому році Октавіан став одноосібним правителем Риму ?
 - 1) 30 р. до н.е.2) 27 р. до н.е.;3) 14 р. до н.е.;4) 43 р. до н.е.;5)53 р. до н.е.
- 3.Хто із римських правителів першим отримав постійний титул „імператор”?
 - 1) Гай Юлій Цезар;2) Октавіан Август;3) Корнелій Сулла;4) Тиберій Юлій Цезар;5) Діоклетіан.
- 4.Виберіть хронологію правління династії Юліїв – Клавдіїв :
 - 1)30-14 рр. до н.е.2) 69 – 96 рр. до н.е.3) 96 -192 рр. до н.е.4)37 – 41 рр. до н.е.5) 14 – 68 рр. до н.е.
- 5.Нове тлумачення „Закону про зневажання величі римського народу” було випрацьоване за правління імператора...
 - 1) Октавіана Августа;2) Тиберія; 3) Клавдія;4) Нерона;5)Александра Севера.
- 6.Продовжте речення : „Ераріум – це ...”

- 1) імператорський закон; 2) імператорська скарбниця ; 3) магістрат; 4) провінційна знать; 5) сенатська скарбниця
7. Продовжте речення : „Фіск – це ...”
- 1) імператорський закон; 2) імператорська скарбниця; 3) магістрат; 4) провінційна знать; 5) сенатська скарбниця.
8. Продовжте речення : „Преторіанська гвардія була організована ...”
- 1) Гаєм Юлієм Цезарем; 2) Октавіаном Августом; 3) Тиберієм; 4) Корнелієм Суллою; 5) Нероном.
9. Продовжте речення : „Особиста охорона Октавіана Августа називалася...”
- 1) гвардія; 2) ліктори; 3) вілікі; 4) преторіанці; 5) вігіли.
10. З часів якого імператора Риму коміції як орган державної влади були ліквідовані ?
- 1) Октавіана Августа; 2) Тиберія; 3) Клавдія; 4) Нерона; 5) Александра Севера.
11. З часів якого імператора Риму контроль за сенатською скарбницею перейшов до рук імператорських чиновників ?
- 1) Октавіана Августа; 2) Тиберія; 3) Клавдія; 4) Нерона; 5) Александра Севера.
12. Виберіть найбільш точне визначення : „Префект преторія – це...”
- 1) начальник гвардії імператора; 2) командувач ополченням; 3) командувач когорт вігілів; 4) командувач легіонами; 5) командувач когортами союзників.
13. Виберіть хронологію правління династії Флавіїв :
- 1) 30-14 рр. до н.е. 2) 69 – 96 рр. н.е. 3) 96 -192 рр. н.е. 4) 37 – 41 рр. н.е. 5) 14 – 68 рр. н.е.
14. Хто з римських імператорів розпочав будівництво найвеличнішої римської споруди, що стала символом Риму, Колізею ?
- 1) Веспасіан; 2) Тиберія; 3) Клавдія; 4) Нерона; 5) Доміціан.
15. „Закон про верховну владу Веспасіана” був прийнятий у ...
- 1) 14 р. до н.е. 2) 29 р. до н.е. 3) 96 р. до н.е. 4) 41 рр. до н.е. 5) 69 рр. до н.е.
- 2 рівень**
16. Які політичні інституції Риму, за Т.Моммзенем, в добу Октавіана Августа склали систему діархії ?
- 1) коміції і сенат; 2) коміції і магістратури; 3) коміції і імператор; 4) імператор і сенат; 5) імператор і магістратури.
17. Який орган дорадчого характеру був запроваджений в Римі Октавіаном Августом ?
- 1) рада імператора; 2) рада сенату; 3) рада принципса; 4) рада преторія; 5) рада консула.
18. У стосунку до якого республіканського органу влади Октавіан Август проводив, за словами В.І.Кузіціна, „обережну політику поступового скорочення його компетенції, зовні залишаючи за ним значні права” ?
- 1) сенат; 2) коміції; 3) магістратури; 4) рада принципса; 5) колегія понтифіків.
19. Яка подія поклала початок добі принципату ?

- 1) 44 р. до н.е. – смерть Гая Юлія Цезаря; 2) 30 р. до н.е. – битва при мисі Акцій; 3) 27 р. до н.е. – зречення Октавіаном надзвичайних повноважень диктатора; 4) 14 р. до н.е. – смерть Октавіана Августа; 5) 14 р. до н.е. – прихід до влади Тиберія.
20. Виберіть потрібне : „Титул, що передавав вищий, освячений богами статус правителя, яким дозволялося скріплювати клятви, це - ... ”
1) „син божественного”; 2) верховний понтифік; 3) „батько вітчизни”; 4) нащадок Венери і Енея; 5) Август.
21. Ознаки якої системи часів принципату Августа викладені : „Правитель мав майже диктаторську владу над населенням цих територій, видавав декрети, збирав податки, мав вищі апеляційні та касаційні функції, командував збройними силами” :
1) колонії; 2) провінції; 3) сенатські провінції; 4) імператорські провінції; 5) патримоній.
22. Які повноваження принцепса надавали їм носію право розпорядження верховною владою в межах однієї чи кількох провінцій:
1) консул; 2) проконсул; 3) народний трибун; 4) диктатор; 5) едил.
23. Ці посади були запроваджені Октавіаном Августом для управління господарство у особистих володіннях імператора, їх призначав і оплачував сам імператор :
1) префект анони; 2) префект преторія; 3) прокуратор; 4) проконсул; 5) вілік.
24. Назва цієї установи, запровадженої Октавіаном Августом, походить від латинської назви корзини для вижимання олії або гаманця для збереження грошей і цінностей. Що це ?
1) преторій; 2) фіск; 3) маніпула; 4) терма; 5) інсула.
25. Продовжте думку : „У 2 р. до н.е. та у 4 р. н.е. закони Фуфія-Канінія та Елія-Сентія затвердив Август. Законодавчі акти призвели...”
1) до укріплення системи римського рабоволодіння; 2) до реорганізації армії; 3) до посилення зовнішніх кордонів; 4) до остаточного розмежування пануючої верхівки; 5) до консолідації верхівки провінцій.

3 рівень

26. Оберіть потрібні варіанти відповідей : З якою метою, на Вашу думку, було запроваджено закон про шлюби ?
1) посилити вплив сенаторського стану; 2) відновити моральність в суспільстві; 3) повернути звичаї предків; 4) укріпити владу принципса; 5) запровадити нові обряди та звичаї; 6) закріпити панівне становище вершництва; 7) надати пільги сенатському стану; 8) вирішити матеріальні проблеми плебсу; 9) укріпити авторитет принципса в плебейському середовищі; 10) збільшити чисельність населення.
27. Вставте пропущене: «Август запропонував Імперії мир, однак за його правління здійснювалися великі завоювання. В результаті ...а) війни Рим встановив північні кордони по річці ...б). Битва в ...в) стала трагедією для римлян. Август, дізнавшись про неї, повторював: «Вар ! Вар ! Поверни мої легіони!» :

А)1)Германська; 2) І Пунічна; 3) Іллірійська; 4) Далматська; 5) Македонська.

Б)1)Дунай; 2)Рейн ; 3)По ; 4)Гідасп; 5)Ельба .

В)1)Шербурський; 2)Комп'єнський ; 3)Тевтобурський ; 4)Лікейський; 5)Кавдинський .

28.Із наведеного переліку виберіть військові нововведення Августа:

1)мобілізація;2)добровільний найом; 3)воїни могли мати майно та утримувати сім'ю; 4) основа армії – Легіон;5) воїни постійно знаходилися в межах дислокації легіону;6)легіонери отримували регулярну платню;7)служба продовжувалася 20-25 років;8)термін служби дорівнював 10 рокам;9) при виході у відставку воїни отримували звання ветерана і земельну ділянку; 10)основа армії – маніпула.

29.Імперія за доби принципату продовжувала посилюватися. Хто із імператорів - наступників Августа свою політику охарактеризував словами «Хороший пастух стриже своїх овець, а не здирає з них шкіру». Яке спрямування вона мала ?

1) Август, посилення ролі сенату; 2)Тиберій, посилення контролю за провінційною адміністрацією;3)Нерон, консолідація дій сенату і принципса ;4)Клавдій, падіння політичної ролі сенату;5)Веспасіан, проведення земельного кадастру;6)Тіт, мобілізація варварів;7)Доміціан, висилка філософів з Риму.

30.Про кого йде мова в уривку: «Він отримав владу неочікувано. Однак бачив себе необмеженим монархом, чим викликав неабияке незадоволення senatorів. За словами Сенеки, навіть погрожував призначити римським senatorом свого улюбленого коня Інцитата. Його правління показало наскільки важливим є особистісний фактор в умовах одноособного правління. » Визначте хронологічні межі правління цієї особи :

1) Август, 30 р. до н.е. – 14 р. н.е.; 2)Тиберій, 14 – 37 рр.;3)Нерон, 54 – 68 рр.;4)Клавдій, 41 – 54 рр.;5)Веспасіан, 69 – 79 рр.; 6)Калігула, 37 – 41 рр;7)Доміціан, 81 – 96 рр.

31.Із наведеного переліку виберіть факти, що мають стосунок до правління династії Флавіїв :

1) повстання в Іудеї; 2)допуск до управління державою провінціалів; 3) приєднання до Риму Мавританії; 4) Іосиф Флавій «Іудейська війна»; 5) пожежа в Римі у 64 р.; 6)проголошення християнства державною релігією; 7) «закон про верховну владу Веспасіана»; 8) впорядкування оподаткування за принципом «гроші не пахнуть»; 9)діяльність Діона Хрисостома; 10) виверження Везувію.

32.Виберіть варіант відповіді, в якому події I ст. н.е. вказані у хронологічній послідовності:

1) закон про обмеження відпуску рабів на волю; виверження Везувія; битва в Тевтобурзькому лісі; принципат Калігули; принципат Нерона; відкриття Колізею.

- 2) битва в Тевтобурзькому лісі; принципат Калігули; принципат Нерона; виверження Везувія; відкриття Колізею; закон про обмеження відпуску рабів на волю.
- 3) відкриття Колізею; закон про обмеження відпуску рабів на волю; битва в Тевтобурзькому лісі; принципат Калігули; принципат Нерона; виверження Везувія.
- 4) закон про обмеження відпуску рабів на волю; битва в Тевтобурзькому лісі; принципат Калігули; принципат Нерона; виверження Везувія; відкриття Колізею.
- 5) принципат Калігули; принципат Нерона; виверження Везувія; відкриття Колізею; закон про обмеження відпуску рабів на волю; битва в Тевтобурзькому лісі.
33. Виберіть варіант відповіді, в якому вказані історичні постаті I ст. н.е.:
- 1) Корнелій Сула, Гай Юлій Цезарь, Октавіан, Тиберій; 2) Октавіан, Афраній Бур, Вергілій, Меценат, Марк Порцій Катон; 3) Меценат, Марк Валерій Марциал, Пліній Секунд Старший, Іосиф Флавій, Марк Анней Лукіан; 4) Октавіан, Тиберій, Веспасіан, Діоклетіан, Костянтин; 5) Октавіан, Тиберій, Веспасіан, Гай Юлій Цезарь, Публій Корнелій Сципіон Африканський.
- 34.3 якими твердженнями Ви згодні ?:
- 1) Веспасіан був приведений до влади легіонами; 2) велика пожежа в Римі відбулася у 14 р.; 3) історик Іосиф Флавій отримав своє ім'я внаслідок звільнення імператором Веспасіаном Флавієм; 4) Клавдій припинив діяльність народних зборів; 5) Тиберій розширив сенат за рахунок знатних провінціалів.
- 35.3 якими твердженнями Ви не згодні ?:
- 1) Веспасіан був приведений до влади легіонами; 2) велика пожежа в Римі відбулася у 14 р.; 3) історик Іосиф Флавій отримав своє ім'я внаслідок звільнення імператором Веспасіаном Флавієм; 4) Клавдій припинив діяльність народних зборів; 5) Тиберій розширив сенат за рахунок знатних провінціалів.
36. Розташуйте у хронологічному порядку події:
- 1) битва при мисі Акцій; 2) вбивство Юлія Цезаря; 3) прихід до влади Тиберія Юлія Цезаря; 4) пожежа в Римі, відповідальність за яку було покладено на християнську общину; 5) смерть Нерона; 6) припинення діяльності народних зборів; 7) відмова Октавіана від верховних повноважень; 8) обрання Октавіана верховним понтифіком; 9) отримання Августом особливого титула „батька вітчизни”; 10) диктатура Корнелія Сулли.
37. Із наведеного переліку виберіть основні риси соціальної політики Октавіана Августа : 1) досягнення соціального консенсусу; 2) обмеження прав та привілеїв патриціату; 3) консолідація пануючого класу; 4) посилення ролі та розширення прав плебсу; 5) обмеження

вершництва;6) розширення автономії муніципій; б) обмеження муніципального самоуправління; 7) запровадження майнового цензу;8)вирішення проблеми ветеранів;9)протиставлення двох груп панівної верхівки;10)поступки та сприяння сенатському стану.

38.Вставте необхідне: „У своєрідному гімні Італії ...а) автор ...б) пов'язав історичне призначення Рима з історією Трої і образом легендарного ...в)“ :

1) а) „Одісея“; б) Гомер ; в)Одісей.

2) а) „Енеїда“; б) Вергілій ; в) Еней.

3) а) „Георгікі“ ; б) Вергілій ; в) Ромул.

4) а) „Енеїда“ ; б) Вергілій ; в) Ромул.

5) а) „Перси“ ; б) Вергілій ; в) Еней.

